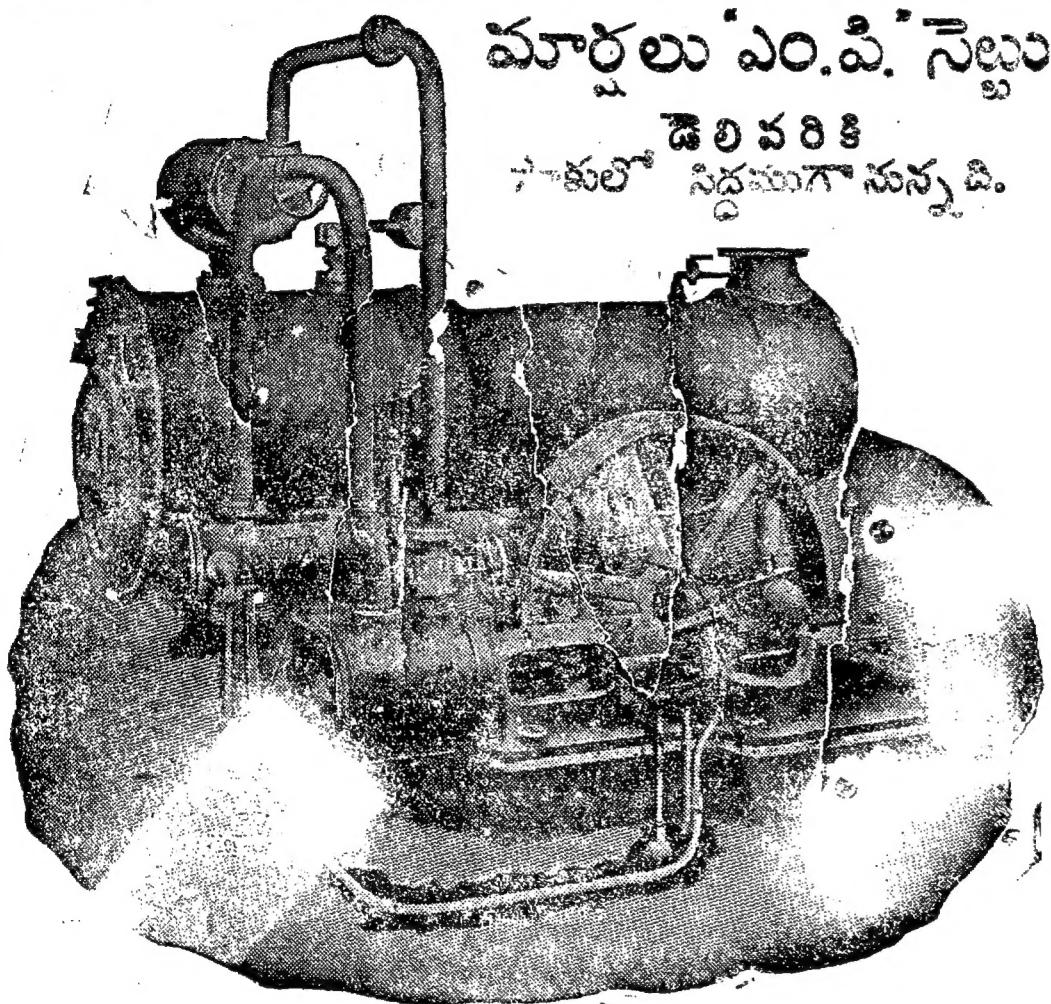

310086 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1921 వ సం॥ ఆక్టోబరు నెల 25 తేది మంగళవారం } No. 169.
సంపుటము. ౮ } దుర్భేది నామ సంవత్సర ఆశ్వీజ మాస బహుళ నవమి. } సంచిక. ౧౬౯

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు

డెలివరీకి
సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైవింగు మొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్తి నెట్టు యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

మార్వలు నన్ను & కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కార్యాలయం: బెజవాడ, తంజావూరు.

నెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర ఏవిధమైన నొప్పలను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయమగును. సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహనితైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

తామరతైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0

నండ్ల పొడి

డబ్బి 1-కి 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2942

(8) కాశీలోనుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలువారి బహు మూలకవిహారి నాకు అత్యద్భుతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కాన్యాధి లేదు. ఇందుకై కాశీకి వెను నా కృతజ్ఞతా పూర్వకమయిన కందనములు చేయుచున్నాను.

బొంబాయి }
28-8-20

కె. జాన్ సన్,
రిటైర్డ్ మింఛను డిఫుటీ కలెక్టరు

ఇదే మంచి నమయము

నీమకమలాల పుష్పరాగముల కెంపుల బం గారువగలున్న వెల సరసముగాను పని శుద్ధ ముగాను దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి.

కోటా మునిరత్నం కెట్టి అండు సన్ను,
217, వైసాబాద - మదరాసు.

8078

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

తక్షణమే

ప్రాసిన రసాలు ఖర్చులు కూడను అపేక్షించక ఇప్పుడే

ఒక ప్రతి "కామశాస్త్రము" వంక

త్వరపడుడు!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్

ఆరంభింపఁబడిన యావధానము, 28, ఆర్. & Co.,
-ayapuram, Madras.

రాజమహేంద్రవరము

15 అక్టోబరు 1921 సం॥రం తేదీని రాజమహేంద్రవర మున్సిపల్ థవనమందు గోదావరిలో కాంగ్రెసు సాధారణ సంఘసభ్యుల సభ సమావేశమయ్యెను. సుమారు 40 మంది సభ్యులు సభ నలంకరించి యీ దిగువతీర్మానము గావించిరి.

మ॥ రా॥ శ్రీ గునుపూడి కామోజీరావు పంతులుగారు సంయుక్త కార్యదర్శిగా నియోగింపబడిరి. 19 గురు సభ్యులతో గూడిన ప్రత్యేక కార్యనిర్వాహకసభ యేర్పాటు చేయబడెను. చాలాకా కాంగ్రెసుకమిటీల గత ఆదాయవ్యయపట్టికల పరిమాయట, క్రొత్త ఆదాయవ్యయపట్టికల నిర్ణయించుట, ఇక మీద ప్రచారములు చేయవలసిన కార్యవిధానము నిరూపించుట మొదలైన యంశములపై ప్రత్యేక కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి తీర్మానమునకు వదిలివేయబడెను. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ జాతీయోపసంఘ సభ్యులగు శ్రీ సతిపులుగు రత్నకృష్ణమూర్తిగారు తమసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చుటచే నామెస్థానే గోదావరి మండలము తరఫున దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు సభ్యురాలుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ది 15 అక్టోబరు తనివారము సాయంకాలము చింతామణి నాటికకాలయందు శ్రీల ప్రత్యేకసభ గావించబడి, యందు దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు గంభీరపద్యము గావించి తనవాడే నైపుణ్యముచే సహాయ నిరాకరణోద్యమము పురాణోత్సాహముతో సమన్వయించి ప్రస్తుతపరిస్థితులు వెల్లడించిరి. వందల కొలది శ్రీలు భిక్షుగడ్డను ధరించి నగరంకిర్తనముగావించి సభ నలంకరించిరి. ఈ సభయందు కరాచీతీర్మానము తిరిగి బలపఱు పుడెను. అంద నేక శ్రీలు తమసమృద్ధిని బెలుపుచు సంతకములు జేసిరి.

16 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము మ/రా/శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారి యధిపత్యముక్రింద పాల్చాకు మైదానమందు నోక గొప్ప పౌరసమావేశనసభ గావించబడియో ఈసభయందు వేనవేల పాల్గొని కరాచీతీర్మానము అనగాగమ్మ మెంటు సివిల్ మిలిటరీ కాఖనానీ ఉద్యోగులందరు అందుజరుగు పాటు గలవారు ముఖ్యముగ తమపదవులందుండుట ప్రస్తుతదేశపరిస్థితుల ననుసరించి గౌరవహీనముగ నెంచి వెంటనే రాజీనామా నిచ్చి స్వేచ్ఛ గ్రహుకునట్లు కోరవలెననడి యభిప్రాయములతో గూడిన తీర్మానమును తమసంతకములతో బలపఱచిరి. ఈతీర్మానమె 19 రోజులక్రితము చింతామణినాటికకాలయందు బ్ర/శ్రీ॥ సా॥ అమృతరామయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద గూడినసభయందు ఆమోదింపబడెను. ఆనాడు వర్షముగానుండుటచే కొద్దిమందిపౌరులుమాత్రమే చేరి యాతీర్మానమును తమసంతకములతో బలపఱచిరి. 16 వ తేదీసభయందు దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు గావించిన ప్రబోధమునకు సేర జేయెను. ఆమె వాక్కుధారనము, గాఢసపుష్టితోగూడిన పురాణజ్ఞోకపఠనము సభ్యులను స్తంభింపజేసి, క్రొత్తల హృదయములకు గాంధీమహాత్ముని సహాయనిరాకరణోద్యమము, స్వరాజ్యసమస్య ప్రత్యేకముగ నాంధ్రశ్రీలచేత మోక్షముజెందుటకు సునిధిమై ముచ్చట్లు గన్నట్టెను.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీగొంది మహాత్మ పరిశీలము

విషయసూచి:— మొదటిభాగము: 1 ఆరోగ్య సహకారము, 2 శరీరము, 3 గానీ, 4 నీశ, 5 ఆహారము, 6 ఆహార విషయము, 7 వ్యాయామము, 8 దుస్తులు, 9 సంభోగ విషయము.

రెండవ భాగము:— ఆధ్యాత్మము: 1 వాయుచికిత్స 2 జలచికిత్స 3 మట్టిచికిత్స, 4 జ్వరముదారి నివారణము, 5 చల బద్ధము, జీగటచికిత్సములు, మొదలగునవి, 6 అంటురోగములు-మహుచికిత్సము, 7 ఇతిర అంటురోగములు, 8 గర్భము-ప్రసవము, 9 శిశుపోషణము, 10 ప్రమాదములు, నీటి గండము, 11 కాల్పులు, బొబ్బలు, 12 పాముకాటు 13 తేలుకుట్టు మొదలైనవి, 14 ఉపసంహరము.

ఆంధ్రీకరణము గూఢాంగి రామచంద్రరావు గారిచే ప్రకటితము అచ్చులో నున్నది అతిశ్రీఘ్రముగ వెలుగుడును. వెల 0 8-0

ఇందున్న వచ్చులాభము దత్తమండలములలో కలవు నివారణకును రాష్ట్రములు- మగ్గములకును వినియోగించబడును. వలయువారు వెంటనే యీ దిగువచిరునామాకు వ్రాయవలెను. "నేపా"సంఘము, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా"

వతికంఠుడును చదువదగిన గ్రంథములు

- (1) ఆంగ్లేయసామ్రాజ్యచరిత్రము:— ప్రపంచములో పాతకభాగమును ఆంగ్లేయు లెట్లు సంపాదించిరో తెలుపు గ్రంథము రూ॥ 1-4-0. (8201)
- (2) ఆర్థశాస్త్రము:— మన దేశమున దరిద్రతాధ ఆధికముగ నుండుటకు కారణముల తెలుపుచు విశ్వవ్యాప్తమభివృద్ధి యగుటకు మార్గముల నూచించు గ్రంథము రూ॥ 1-4-0 ఈ రెండు పుస్తకము లేక కాలమున కొనువారికి పోస్టు భర్త్యు లుండవు. వలయువారు గ్రంథకర్త యగు మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్య, ఎం. ఏ. చరిత్రపర్యావకులు, మహారాజానారి కాళేశి, విజయనగరం అని వ్రాయవలెను.

ఇకను శస్త్రముక రలేదు.

శ్రీ దక్షిణవల్లూరు, ఉయ్యూరు (యన్టీట్ల) సంస్థానాధిపతులకే పోషింపబడుచున్న శేటిపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీసు సాహెబుచే సుప్రసిద్ధముగా తయారుచేయబడి అనేకయోగ్యతాపత్రములు డడసిన మందుల వివరము:—

- 1. సిల్వరు పువ్వడరు— ఇది రాచపుండ్లు, మేనారణములు, సుఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకిబెబ్బలు మున్ను. శరీరములో చిక్కుకున్న తుపాకిగుండ్లు, గాజుముక్కలు, యినపముక్కలు వగైరాలు ఆపశమనలేకనే బయటికి తీయుటకు పనికివచ్చును. కత్తిపోట్లు వగైరాలున్నూ, గోరుడుట్లు, తామర, కబుపుడెప్ప, గజ్జి, కర్పాణి, మదమనూలువగైరాలు, ఆమోఘముగా కుడియను. యావత్తు దీవ జంతువులకు గాయములకు, జబ్బులకు పనికివచ్చును.

వెల కులం 1-కి రు 5-0-0. ఒక కేసుకు పావుకులంమందు కరిపోవును.

- 2. సిల్వరు లోషను— ఇది నోటిపూత, కాలినపుండ్లు, రక్తనాళములనుండి కాచుచున్న రక్తము నాపుటకున్న పువ్వయోగించును. గనేరియాను మాన్యుటలో దీనికి మించిన మందు లేదని వాడుకవలన మీకే తెలియగలదు.

వెల 1 అవున్సు బుడ్డి రు 1-0-0.

- 3. వాముకాటుకుమందు— బుడ్డి 1-కి రు 1.

- 4. కాభియాల్ సులేమాన్— ఇది యునాని శాస్త్రము ప్రకారముగా తయారుచేయబడినది. ఇది కండ్లు యెరుపు, నీళ్ళకారుట, దురద, కండ్లకలక, యెండ చూడలేకుండుట మొదలైన యావత్తు కండ్ల జబ్బులకు వ్యభిచారుధము. బుడ్డి 1-కి వెల రు 0-8-0.

- 5 కలరామాత్రలు— i. మాత్రలు 25 గల డబ్బీ 1-కి వెల రు 1-0-0. ii. తేజాభీపరాక అవున్సు సీసా రు 0-8-0. ఇది కలరావగైరా యావత్తు విరోచనములు, వాంతులు వగైరాలకు ఆమోఘముగా పనికియును.

- 6. పార్శవునొప్పి వగైరా యావత్తు నొప్పిలకు మందు— వెల సీసా 1-కి రు 0-8-0.

వై నుదహరించిన మందు లన్నియు బర్మా, వై నాదేశముల డాక్టరు పుంగీ అను ఒక మహామహునివలన కనిపెట్టబడినవి.

ఇంకను వివరములు గోరువారు యాక్రింది చిరునామాకు వ్రాసిన బడయగలరు. వై నుదహరించిన మందులు పువ్వయోగించువిధము, అనుపానములు మందు పంపునపుడు తెలుపబడును.

Abdul Aziz Sahib, Native Doctor South Vallur and Vuyyur Estates Thota-Vallur, Kistna District

తెనుగు సివిల్ ప్రాక్టీడర్ కోడ్ రూ 5 క్రిమినల్ ప్రాక్టీడర్ కోడ్ 6 Chital's Indian Digest 1909-1921; 4 Volumes Rs. 35 వికోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

శివామితలము

తలంటుకు మేలైనది. మెదటికి బలము. కండ్లరోగమును పోగొట్టును. వెల 6 డెన్సుల బుడ్డి రూ 1. మొత్తముగా కొనువారికి మంచి కమీషను. విశ్వనాథం సుబ్బరామవైద్య ఆయుర్వేదోపధ భవనము, (8175) కోపూరు. (నెల్లూరుజిల్లా)

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము చరిత్ర సంహిత - రసాయన ప్రకరణము చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాన, క్యానరోగములలో నుపకామధము. స్వరభంగమును పోగొట్టును. క్యానరోగములలో ఉండే రోగములను పోగొట్టి వాటికి బలము గలిగించును. వ్యాధిరోగమును పోగొట్టి బలముగలిగించును. వాతరక్తము (అనగా మోకాళ్ళ గ్రిమిదను, మోచేతులమీదను పుట్టినమచ్చలు, పొక్కులు) పోగొట్టును. (కుంగళ) చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము: మూత్రములోనుండే దోషములను పోగొట్టి, మూత్రమును శుభ్రపరచును. చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము శుక్రములోనుండే దోషమును పోగొట్టి ధాతువృద్ధిని గలిగించును. చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము క్షీణించినవారలకు పుష్టినిచ్చును. గాయముచేత కృశించినవారలకు బలము గలిగించును. వృద్ధులయొక్క ముడలికనమును పోగొట్టి నవ యౌవనము నిచ్చును. బాలలకు శరీరము పుష్టిని గలిగించును. చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము - రసాయనము. వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు. 10 కులముల వెల రూ 1. 40 కులముల వెల రూ 3. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ, ఎం. బి. సి. యం. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్ 19 హాల్స్రోడ్డు మాంటూరోడ్డు మదరాసు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

భూతభేష్యద్వర్తమానములు

- ఒక సంవత్సరమునకు వివరముగా జాతకము వ్రాయుటకు రు. 2-8-0
- సామదాయకముగ జీవితమంతయు వివరముగా ముఖ్యాంశములతో వ్రాయుటకు రు. 3-8-0
- సంతానశత్ర, ఆయుర్దాయఖయిదు ాఖన ఋజువిషయములు వివరము ఒక భావము వ్రాయుటకు రు. 2-8-0
- 5 సంవత్సరములు జాతకము ద్వారశభావము లలోను జ్యోతిర్విశోధిని యను గ్రంథముచితము రు. 5-4-0
- విడిగ్రంథము 0-8-0 (పోస్టుకర్చులు యందుతో కలసియున్నది.) (3123) వి. వి. ఆర్. శర్మ, కాకినాడ.

బంగారు గట్టిగొలుసు

సవరనుబంగారుతో నిండానాణ్యముగా తయారుచేసిన చేతి గట్టిగొలుసులు జత 1-కి తూనిక మూడు సవరాలు మొదలు 10 సవరాల వరకు కూడ యుండును. కూలి జత 1-కి రూ 12-0-0. ఇదేసమానా యితే తూకములతో బోలు గొలుసులు కావలసి నా తయారుచేసెదము. కూలి జత 1-కి 12-0-0. ఇండియన్ జ్యూవెలరీ మార్కు, పోస్టుబాక్సు నెం 40, బెంగుళూరు సిటీ.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

కార్యనిర్వాహక వర్గము

౨౦-౧౦-౨౧ వ తేదీన ఆనంతపురములో సమావేశమై గావించిన తీర్మానములు:-

హాజరు-శ్రీ దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు, ఓరుగంటి వెంకట సుబ్బయ్యగారు, తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు, అనంతగిరి శేఖర వార్యకవిగారు, కోట్ల శ్రీనివాసాచార్యులుగారు.

తీర్మానములు

౧. బొంబాయిలో ఆక్టోబరు ౧౪వ తేదీన కాంగ్రెసువర్కింగు కమిటీవారు జేసిన ౧ వ తీర్మానము (ప్రభుత్వోద్యోగముల విస్తరణము) నీసభవారు ఆమోదించుచు ఆంధ్రదేశములోని కాంగ్రెసుసంఘములన్నియు నీతీర్మానమును ప్రజలకు విపులముగా తెలియబఱచి యంగీకరించినవారిచేత సంతకములు చేయించి రాష్ట్రసంఘమువారు ప్రతికలకును తెలుపవలెనని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౨. ఇప్పటికి భాగీగానున్న స్థానములకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులుగా నుండగోరువారు ఈనెల ౩౧ వ తేదీలోపల తమదరఖాస్తులను ఆయాజిల్లాసంఘములకు పంపవచ్చును. అటుతరువాత వచ్చినదరఖాస్తు లంగీకరింపబడవు. సరియైన దరఖాస్తులను ౧౨వ నవంబరున కార్యదర్శులు ప్రకటింపవలయును. త్రోసివేయబడిన దరఖాస్తుదారులు తమ ఆశ్చర్యాలను తమతమ జిల్లాసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి నవంబరు ౧౪ వ తేదీన తెలుపుకొనవలెను. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు నవంబరు ౨ వ తేదీలోపల ఆశ్చర్యాల పరిష్కరించి పూర్తియైన యభ్యర్థుల జాబితాను ప్రకటింపవలెను.

ఎన్నికలనుగూర్చిన తతిమ్మ నిబంధనలన్నియు అమలులో నుండును.

౩. ఆంధ్రులకు ఆహ్వానదాఖాదులో భోజనవిషయమై తగినయేర్పాట్లు ప్రత్యేకముగ చేయించవలెననియు నీయేర్పాట్లు చేయుటకుగాను పి. వి. కృష్ణ, దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రచౌదరి కే. నాగేశ్వరరావు, భా. సుబ్బరామయ్యగారు లుపసంఘముగా నుండునట్లు తీర్మానించడమైనది.

౪. శ్రీయత భో. పట్టాభిసీతారామయ్యగారు ౧౪-౧౦-౨౧ తేదీన వ్రాసిన లేఖ చదువబడినది. ౧౧వ సెప్టెంబరునుండి చేసిన పనికి తూర్పుకృష్ణాసంఘమువారే శ్రీ చెఱుకువాడ నరసింహము గారికి తీతము వగైరా ఖర్చు నీయవలసినదిగా నీ సభవారు కోరుచున్నారు.

౫. ఈక్రింద పేర్కొనబడినవారు గౌరవప్రచారకులుగ రాష్ట్ర మొత్తముమీద పనిచేయుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు. (౧) కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు, (౨) అభిలభారత సంఘములోనున్న ఆంధ్రదేశ ప్రతినిధులు, (౩) కందుల వీరరాఘవస్వామినాయుడుగారు, అయ్యచేవర కాశేశ్వరరావుగారు, ముట్లూరి కృష్ణరావుగారు, శరణు రామస్వామిచౌదరిగారు, కానూరి వెంకటదాసయ్యగారు, శేఖరాజు హనుమంతరావుగారు, మాధవపెద్ది హనుమంతరావుగారు, మహమ్మదు రజాఖాన్ సాహెబుగారు, ఎల్లెని సుబ్రహ్మణ్యముగారు, గానాల రామమూర్తిగారు, గజపతి రామచంద్రరావుగారు, కుమ్మూరి లక్ష్మీనారాయణగారు, అంచెవయ్యగారు, చింతమనేని భావయ్యగారు, నడింపల్లి నరసింహారావుగారు, శిషానాథీ సోమయాజులుగారు, కన్నెగంటి న్యూనారాయణగారు, అమంపల్లి కృష్ణరావుగారు, ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, (౪) బజాజినిధినుండి సహాయముపొందుచున్న న్యాయవాదులు, (౫) ఈ సంఘ కార్యస్థానమునుండి కోరుబడి ప్రచారము జరుపునపుడు మౌనమే వైవాళికి ఖర్చు నీయబడును.

ఆంధ్రరాష్ట్రములోని జిల్లాసంఘములకు సప్లయచేయు కొరకు ఒక ఖర్చు డిపోను పెట్టుటకు తీర్మానించడమైనది. అభిలభారత సంఘమునుండి ౫౦ నెల రూపాయలు (అంతగాని కొంతగాని) విరాళముగా వచ్చినపుడు అందులోనుండి హెచ్చుమొత్తము ఖర్చుచేయుట కీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౬. కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులు గాని, అభిలభారత మందిరీ, యాద్రప్రతినిధులు గాని కారాగృహనిర్బంధితులైనపుడు గాని రాజీనామా యిచ్చినపుడు గాని మఱి యితర విధముల భాగీ అయినపుడు గాని, ఆ స్థానములకు తాత్కాలికముగ ఎన్నిక మూలమున ఈ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారే భర్తీ చేయవచ్చును. శ్రీ దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, కోటిగిరి

వేంకటకృష్ణారావుగారును నిర్బంధితులైనందున వారి స్థానముల శ్రీ టంగుటూరి (పకాశం)గారిని శ్రీ సి. వి. రంగం శ్రేణిగారిని యీ సభవారు ఎన్నుకొనడమైనది.

౭. మలబారు సహాయనిధి-రూ. ౫౦౦/ యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

౮. దేశభక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారిలో రాష్ట్రములో సంచారము చేయునపుడును, అభిలభారత సంఘసభలకును, వర్కింగు కమిటీ సభలకును వెళ్లనపుడు వారితో గూడ వెళ్లే గుమాస్తాకు ఖర్చు లిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

౧౦. రాష్ట్ర సంఘ గుమాస్తా యగు, భాగవతుల సుబ్బరామయ్యగారికి యీ ఆక్టోబరు ౧ వ తేదీనుండి జీతము రూ. ౩౫/ చొప్పున ఇచ్చుటకు యీ సభవారు ఏర్పాటు చేయడమైనది.

౧౧. ఆంధ్ర, ఉత్కళ సమగ్రము పరిష్కరించుటకు ఏర్పరుపబడిన పంచాయతీని అంగీకరించుటకు అభిలభారత సంఘమువారిని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు. డాక్టరు మాంజీగారిని పంచాయతీసంఘాధ్యక్షుడుగా నుండుటకు కోరుచున్నారు.

౧౨. లోగడ బంపురము వచ్చి వెళ్లినందుకు డాక్టరు మాంజీగారికిని ఖర్చులలో సగ మిచ్చుటకును, ఇకముందు వచ్చినపుడు సగము ఖర్చును యిచ్చుటకును, తీర్మానించడమైనది.

౧౩. విదేశవస్త్రములు అమ్ము అంగళ్లపద్ద నడచు వస్త్రముల నితరులు కొనకుండా బోధించుటకు గస్తీల శేర్మీలును అత్యంతావశ్యక మని జిల్లాసంఘములకు లోచనయెడల అట్టి చోట్లను ఏర్పరచుకొనవచ్చును.

౧౪. (౧) శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశముగారి లేఖనున్న, పేరాలవారు పంపినబిల్లునున్న చదివి వారి సహాయము రూ. ౧౦౦౦ యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

చీరాలపేరాలవారి సహాయార్థము అభిలభారత సంఘమువారిని రూ. ౫౦౦౦ విరాళ మిచ్చునీ యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

(౨) అభిలభారత సంఘమువారు విరాళమిచ్చినయెడల ప్రస్తుతము పేరాలసహాయముక్రింద నిచ్చిన రూ. ౧౦౦౦ వా పనులు పుచ్చుకొనవలెను.

౧౫. (౩) శ్రీ కోపల్లి హనుమంతరావు పంతులుగారు (వాసినలేఖను చదివి అభిలభారత సంఘమువారిచ్చిన రూ. ౧౦౦౦ వెంటనే వారికియవలసినదనినీ వారు తీర్చిన అప్పులను గురించి చిన్న (అనగా పోకోట్లు, రెవీదులు వగైరాలు) డాఖాాలు తనిఖీ నిమిత్తము రాష్ట్రసంఘాధ్యక్షునికి పంపవలసినదనినీ తీర్మానించడమైనది. ఈ రూ. ౧౦౦౦౦ లున్నా తూర్పు కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారిద్వారాయుచ్చునట్లున్న యీసొమ్ము వినియోగము వారు విమర్శించునట్లును తీర్మానించడమైనది.

౧౬. మ-రా-శ్రీ దిగునుర్తి హనుమంతరావుగారి లేఖను చదవడమైనది. ఈ క్రిందివరకులకు లోబడి జిల్లాసంఘము వారిద్వారా వైక మిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

(౧) పల్లిపాడు సత్యాగ్రహశ్రమమువారు సరియయిన ట్రస్టీడు వ్రాసి రిజిస్టరు చేయించవలెను.

(౨) అవసరమని వారుకోరినపుడెల్లను వైకమిచ్చుచుండవలెను.

(౩) ఆశ్రమమువారి లేఖలను తనిఖీచేయు పధికారము రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారి కుండవలెను.

ఏ కారణముచేతనైన నీ యాశ్రమము నిలిచిపోవు నెడల నీ యాశ్రమమువారికి అప్పటికి నిల్వయుండే యావదాస్తిన్నీ రాష్ట్ర జాతీయోప సంఘ ము నకు చే రి ఖ టు వం టి ఉద్దేశ్య ము ల తో నాంధ్ర దేశ క మన స్థాపింపబడినసంఘములకు వినియోగింపవలెను. అట్టి సంఘములు నెల్లూరుజిల్లాలో నేర్పడినయెడల మొట్టమొదటవానికి వినియోగపరచవలెను.

సభ తిరిగి ౨-౧౦-౨౧ వ తేదీన సాగించబడెను.

౧౭. వైవిధ్యపరిపాలన వరకులను బోలిన వరకులకు యీ యజ్ఞదేవతమును ఖర్చు పెట్టవలసినదని మ. రా. రా. గూడూరు రామచంద్రరావుగారిని కోరుటకు తీర్మానించడమైనది.

౧౮. (౧) కఠపు నివారణకోరకు ఇయ్యబడిన వైకము ౧౦౦౦౦౦ లలో పల్నాడుకు ౧౦౦౦౦ రూపాయలను, బల్లారిలో ౧౫౦౦౦ లును, అనంతపురంలో ౨౫౦౦౦ లును కర్నూలులో ౫౦౦౦౦ లును ఖర్చు పెట్టవలెను. (౨) పశ్చిమాంధ్రదేశములో వసూలైన ఘోషారు ౪౦౦౦౦ లలో అనంతపురంలో ౧౦౦౦౦ లున్న కర్నూలులో ౩౦౦౦౦ ఖర్చు పెట్టవలెను. (౩) ౧౨ నెం

బరువరకు వడికిన నూలుకు పి ౧ కి ౧-౦-౦ చొప్పుననున్న కూలి యియ్యవలెను. (౪) దూదిరాయిలు, పరికరములు మొట్టమొదట బీదజనులకు నిచ్చివారిచే వడుకబడిన నూలుకు ప్రతికోజు సాయుధముకూలియియ్యవలెను. రాటుము అనుభవముక్రింద కోజుకి ౩ చొప్పున కూలిలోకోజు మినహాయించుకొనవలెను. పూర్తి ఖరీదు వచ్చినతరువాత రాటుము ఆకు ఆ బీదలకు హక్కుగా నుండవలెను. (౫) సాధ్యమైనంతవరకు గ్రామములోనున్న మృగాలైన తయారైన నూలు నేయించవలెను. అవసరమైనయెడల పన్నులు, అప్పులు మార్పుటకు కావలసిన ఖర్చులు యిచ్చి వానికివృత్తు క్రమేణ తిరిగి పుచ్చుకొనవలెను. (౬) కేతకూతి ఆయాజిల్లాలోని మామూలుకెటు ప్రకారము ఇయ్యవలెను. (౭) దూది ఏకి, ఏకులుచేసి ఇచ్చుటకు మణుగు ౧కి ౨ అజ్జాలకు మించకుండ నియ్యవచ్చును. (౮) రాటుము ౧-కి ౨-౦-౦ మించకుండ నుండవలెను. సాధ్యమైనంతవరకు రాటుము గట్టిగ నుండి చాలకాలము మనుషులుగ నుండవలెను. (౯) కర్నూలు, అనంతపురం, బల్లారి జిల్లాలలో ఏ యే ప్రదేశములందు, ఔను నివారణడిపోలను పెట్టవలెనో దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య గారు చూచి నిర్ణయించవలెను.

(౧౦) బల్లారి డిపోకు కొమ్ముమూరి లక్ష్మీనారాయణ గారిని, అనంతపురం జిల్లాడిపోకు హెగ్గోను శేషప్పగారిని కల్లూరు సుబ్బరావుగారిని, కర్నూలుజిల్లా డిపోకు గరిపాటి వెంకన్నగారిని, దుగ్గిరాల రాఘవచంద్ర చౌదరిగారిని, మేడం వెంకయ్యగారిని, గూడూరు రామచంద్ర కాపు గారిని అధికారులుగా నియమించడమైనది.

౧౧. అవసరములనుబట్టి వైకమును రాష్ట్రసంఘమునుండి పుచ్చుకొను చుండవలెను.

౧౨. ఈసభ రేపు భర్తవరములో తక్కిన కార్యక్రమమును తీర్మానించుటకు సమావేశముకావలెను. సభను శేషటివరకు నిలుపుట తీర్మానించినను ఆవశ్యకతను బట్టి హాజరైన సభ్యులందర సమ్మతిచేత ౧౧ వ తేదీ రాత్రిపూట సభ జరుపబడినది.

౨౦-యంకరాజుగారు హిందూదేశములో ప్రవేశించుచిన మున (అనగా ౧౭ నవంబరు) ఆంధ్రరాష్ట్రములోని ప్రతిగ్రామమునందును, పట్టణమునందును ప్రజలు తమవిముఖతను తెలుపుటకై యీక్రింది కార్యక్రమమును ఆచరించవలెను. సంపూర్ణచయన వారతాళమును చేయవలెను. ఉదయమున ఖడ్గరుచక్రధారుల ఊరేగింపుజరుపవలెను. దేవాలయములలోను, మసీదులలోను, చర్చీలలోను స్వరాజ్యప్రాప్తికై పూజలుసలుపవలెను. సాయంత్రమున సభ జేసి విదేశవస్త్రధారణమును జరుపవలెను. (౫) యంకరాజుగారిరాక ప్రభుత్వమువారు నిరంకుశాధికారమును బలపరచుటకై పన్నునది గనుక అట్టిరాకను నిరసించుచు తీర్మానము చేయవలెను. (౬) ఈ యంకరాజుగారి సన్మానమునకై ఏ విధమైన చందానిచ్చుటగాని, ఇతర సహాయము చేయుటగాని వారి గౌరవాధ్యమై జరుపబడు ఉత్సవములు విందులు వగైరాలలో పాల్గొనుటగాని పనికిరాదని యాసభవారు ధ్రువము హెచ్చరించుచున్నారు.

౨౧. స్వదేశవిషయములో చేయబడిన అక్రమపు టుత్తరువులను ఉల్లంఘించుటకు గూర్చి కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ వారు రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమున కిచ్చిన అధికారమును, సభాసమావేశము చేయ వీలులేని సమయమందు, సంఘాధ్యక్షులు పయోగించవచ్చును.

౨౨. అనంతపురంజిల్లాలోనున్న ప్రస్తుత అభిప్రాయభేదములను గమనించి కాంగ్రెసు ప్రచారము మరింత జయప్రదముగా కొనసాగించుటకై, జిల్లాసంఘసభ్యులును తిరిగి నవంబరు ౧౪ వ తేదీలోపల ఎన్నుకొని, ౧౦ వ తేదీ లోపల కార్యనిర్వాహకవర్గమును సంఘాధ్యక్షులను ఎన్నుకొనుట ఆవశ్యకము అనిపించి, యీ సభవారు ఆ ప్రకారము జరుపుటకు యిష్టపడును అనంతపురంజిల్లాసంఘమును కోరుచున్నారు.

౨౩. తాడిపత్రి గ్రామసంఘమువారు అనంతపురమును దలసంఘమునకు పంపవలసిన వైకము, లెక్కలు వెంటనే పంపవలెనని యాసభవారు తాడిపత్రిసంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

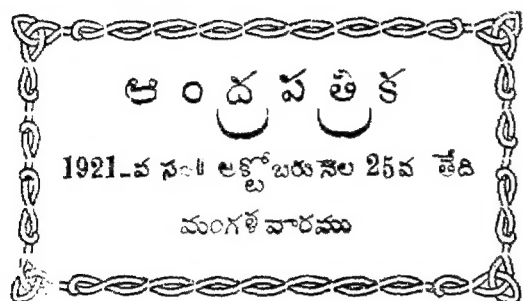
అ మ్మ క ము న కు

ర్యు కి లు మొదలు ర్యు కి ల వరకు భరగలది. నూలువరకు రాటుములు మావద్ద సిద్ధముగా నున్నది. కోజు, పేకుకట్టనో తయారైన గృహోపకరములనుబాడ లభి వివరములకు ఈ దిగవ లిలాసమునకు వ్రాయుడి. S. T. Murthy & Co., 60, P. V. Covil Street, Kayapuram, Madras

చందాదారులకు హెచ్చరిక.

చందా వి. పి. కార్డు

ప్రతి చందాదారులకు గాను పూర్వమువలె ప్రతి కలను వి. పి. గ కంపుకును పోస్టు కార్డులను వి. పి. గ కంపు చున్నాము. చందా కాలమును తెలియచేయు లెక్క సహా వి. పి. కార్డుయం దుండును. ఏని నే చందాదారులు వారు చెల్లించిన సొమ్ముకు రక్షితులుగా భావించవచ్చును. ఏవియో కార్డులు వి. పి. వచ్చినవని తిరుగుగొట్టక యెప్పటి యభి మానముతో వి. పి. లను స్వీకరింపవేషు చున్నాము. వ్యవస్థాపకుడు.

రాష్ట్రములు:

చెల్లింపవలసిన మొత్తములు

ఇండియా ప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రము లీయవల సిన మొత్తములు కడుభారముగ నున్నటుల, ప్రభుత్వాధికారుల నోటినుండియే వివరమును న్నది. సంయుక్త రాష్ట్రాధికారియగు సర్ హార్ కోర్ట్ బట్లగుగారు శాసనసభలో ప్రసంగించుచు, తమ రాష్ట్రము నివి పీల్చి పిప్పిజేయుచున్నటుల చెలిపిరి. తాము చెల్లింపవలసిన మొత్తమును చాలవర కీమారు దగ్గించి, త్వరలో నసలే రద్దుజేయవలసిన దని వారుకోరిరి. మద్రాసు శాసనసభలో అధికారులును అసభికారులును, మద్రాసు రాష్ట్రము చెల్లింప వల సిన భారము అత్యధికమనియు, అందులకుపశాంతి గలిగింపవలయుననియు, నేకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. గతమాసము 30 వ తేదిన హైందవ శాసన సభలో, వంగదేశము చెల్లింపవలసిన రీతి లక్షలకు 1922-23 సంవత్సరమునుండి మూడువత్సరముల వరకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మానుకొనవల యనని తీర్మానించిరి. ఆ సమయమున జరిగిన సంపూర్ణ చర్చను గమనించిన, ప్రభుత్వ సభ్యులు తమ దృష్టి నొక్క బెంగాలు రాష్ట్రముపై ననే నిగు డించి యుండుటచే, మిగిలిన రాష్ట్రముల సందర్భ ములను గ్రహింపలేక బోయిరిని తెలిసికొనవచ్చు ను. తీర్మానము నుపసాదించిన హెయిలీగారు, సమగ్రదృష్టితో నన్ని రాష్ట్రముల హాస్థికులను పరి శీలించక, బెంగాలు రాష్ట్రమునకు గలిగిన నష్టమును మాత్రమే నుదహరించిరి. వంగదేశమువారు తమ తమ శాఖలలో నెట్టి యభివృద్ధిగావించుకొనినను, వంగదేశపురాబడికి 120 లక్షలకు తక్కువగాని లోటువచ్చునని, హెయిలీగారు నడిపిరి. వంగదేశము తనకుగలిగిడి నష్టముగూర్చి గట్టిగ మొరలి చెననియు, జాయింట్ కమిటీవారుగూడ వంగరాష్ట్రమునకు ప్రత్యేకపుయ్యబుండులు గలవని గుర్తించిరినియు, అందుచే వంగదేశపుభారమును తొల గించుట భావ్యమనియు, హెయిలీగారు వేషు కొనిరి

మిగిలిన రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు తమ తమ రాష్ట్రములకుగల యిబ్బందుల గూర్చి చెలిపిరిగాని వంగరాష్ట్రమునకు కుపశాంతి నిచ్చుటకు తమ క్రొత్తి యభ్యంతరములేదని సూచించిరి. జె. ఛాదరీగారు

వంగదేశపక్షమున ప్రసంగించుచు, ఇతరరాష్ట్ర ములకు యిబ్బందిగలిగి హైందవ శాసనసభవారి సహాయమును కోరునేని, తా మా కోర్కె కభ్యంతరము చెలువమని నుడిపిరి. హెయిలీగారు ప్రసం గించునపుడు, వంగదేశపుదుస్థితిని వర్ణించుటతో సంత్పత్తిజెందక, ఇతర రాష్ట్రము లట్టి సహాయము కోరుటకు వీలులేదనియు, శాసనసభ్యులు భారత వర్షపు డ్డేమును నాలోచింపవలయును గాని, రాష్ట్రముల విషయమై కట్టుదల జూపగూడదని యు చెలిపిరిగాని, వేంకటపతిరాజుగారు మాత్రము హెయిలీగారి హితమును పాటించక మద్రాసు దురవస్థను సమర్థితో వర్ణించిరి. వంగదేశము చెల్లింపవలసిన మొత్తమును అసలే దీసివేసినచో తాము సంశయించెదమని, రాజుగారు ముందుగనే చెలిపిరి. కాని, ఇతర రాష్ట్రముల స్థితిని గుర్తించ కుండుట మాత్రము భావ్యముగాదని నుడిపిరి. అన్ని రాష్ట్రములకన్న మద్రాసు రాష్ట్రము వన్నుల నెక్కుడుగ చెల్లించుచున్నది. మద్రాసు రాష్ట్ర మియవలసిన భూమిసీమ అత్యధికము. మత్తు వదార్థములరాబడి సత్వరముగ పడిపోవుచున్నది. ధనవంతముగ వంగదేశము రీతి లక్షల రూపాయ లను చెల్లించలేకుండ, అన్ని విధములను దారిద్ర్య పీడితమై, కరువుల కాకరమై, వన్నుల నధికముగ భరించుచున్న మద్రాసు రాష్ట్రము 348 లక్షల నిచ్చుట ఎంత దుర్భరమో యూహించవచ్చును. ఇంతమొత్తము ఏ రాష్ట్రమును చెల్లింప నగత్యము లేదు. చెన్నరాష్ట్రము ధనవిహీనమై యుండి నం దుకు, వేరు నిదర్శనములతో నిమిత్తము లేదు.

మంత్రీవర్గమునకు జెందిన గా. వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు మద్రాసు శాసనసభలో ముచ్చ టించుచు, నిటుల బలికిరి. “హైందవ శా సన సభలో వోటుజేసిన కారణ మింకొక్కటిమాత్ర మే గలదు. మెస్టరు కమిటీవారును మాంటుఫర్డు రిపోర్టు గ్రంథకర్తలును, సిమ్లా కాన్ఫరెన్సువారు ను వంగదేశపు మామూలు రాబడినిగూర్చి అం చన వేయుటతో పొరబడిరిని సూచించిరి. 1921-22 సంవత్సరపు బడ్జెట్టును నిర్ణయించునపుడు వంగదేశపు రాబడిలో ఒకటింబాతిక కోటివరకు దిగుబాటు గనుపించెను. డిల్లీకిని, సిమ్లాకును మనము దూరమున నున్నారము. అ యి న ను ఇక్కడనుండి మనముగూడ వై న సూచించిన కారణమును కనుపరుపవచ్చును. ఈ సంవత్సర మున కారంభమున 70 లక్షలను మేము అప్పు దీసికొంటిమి. గతమాసమున 40 లక్షలను అప్పు దీసికొంటిమి. ఈ మొత్తము మన రా బ డి లో దిగుబాటునకు నిదర్శనముగాదా? వంగదేశమునకు నష్టము గలిగినందులకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నుండి రీతి లక్షలను రాబట్టుకొన వీలుగనుచో, కోటి పదిలక్షల నష్టముతోనున్న మద్రాసు గూడ అట్టి సౌకర్యమును పొందుట కర్హురాలుగాదా?” ఈ వాక్యములబట్టి మద్రాసు రాష్ట్రము ధనములేక ఋణపడియున్నదని గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టిస్థితిలో ఏ శాఖ సభివృద్ధిజేయుటకు వీలుగను ? అందరును చేతుల ముడచికొని ధనముకొరకు చంద్రునితై చకోరవత్తుల వలె నిరీక్షించుటదప్పు, వేరేమియు జేయజాలరు. జస్టిసుపక్షమునకు జెంది మద్రాసు రాష్ట్రమునకు హైందవ శాసనసభలో ప్రతినిధిగ నున్న యం. కే. రెడ్డిగారు మద్రాసు మంత్రుల దైన్యస్థితిని శాసనసభలో నిటుల వర్ణించియుండిరి.

“ఆర్థికస్థితి ఇంత హీ న ద శ యం దుం డ, మంత్రి లేమి జేయగలరు? పరిశ్రమల యభివృద్ధిని గాని, విద్యాభివృద్ధినిగాని, వారెటుల సాధింపగలుగుదురు? క్రొత్తపన్ను లను విధించినగాని వీలులేనిస్థితి మంత్రులకు దావ

రించునపుడు, అట్టి బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము, లేకుండుటమేలు. మనవిరోధులను మరువగూడదు, వారు ఒడ్డునగూర్చి మనను పరిక్షించుచున్నారు. విద్యయందును, పరిశ్రమయందును, ఆరోగ్యము, నందును, ఇరిగేషనునందును జేశాభివృద్ధిని ఏని ముసమున కావించలేక అపజయము గాంచెదమో, ఆ నిముసమున మనవిరోధులు మనపై బడుదురు. ఈ సంస్కరణములు వట్టి బూటకములని తేటపర చెదరు. ప్రజలను ఆందోళనకారకులను మోసపు చ్చుట కివియుద్దేశించబడెనని వారుచెలిపెదరు. వివే కులగు ప్రభుత్వమువారిట్టి యభిప్రాయమును వ్యా పింపనిచ్చుట భావ్యముగనా? మెస్టరు ప్రభువుగారి నిర్ణయమును పూర్తిగ తిరుగదోడి, రాష్ట్రములు సంస్కరణములను సద్భావముతోడను, జయప్ర దముగను కొనసాగించునటుల లోడ్డుకుటకు ప్రభు త్వమువారికిని కారవసియ సభ్యులకును విన్నవించెదను.”

ఈ సభ్యుడు జాతీయవాదులపై రాష్ట్ర రువ్వ బ్రయత్నించినను, సంస్కరణములవలన జేశాభి వృద్ధి కొనసాగుట కవకాశము లేకున్నటుల యం గీకరింపవలసివచ్చెను. మెస్టరు సంఘమువారు అంచనా వైచినప్రకారము, రాష్ట్రములు 1850 లక్షలను ఖర్చుచెట్టగలవు. ఈ మొత్తములో 983 లక్షలను రాష్ట్రములు ఇండియా ప్రభుత్వము వారి కీయవలెనని, వారు నిర్ణయించిరి. ఇక మిగులునది 867 లక్షలు. రాష్ట్రీయాదాయమున సగమునకు టైగ ఇండియా ప్రభుత్వమున కీయవలసి యుండ, సంస్కరణము లే టు ల కొనసాగునని సంస్కర ణాభిమానులు మొదట నూహించిరో తెలిసికొన వీలులేదు. మెస్టరుకమిటీవారి యంచనాసయి తము, నిరాధారమయినదని, ప్రస్తుతస్థితి తేట పరుచుచున్నది. రాష్ట్రములు కేంద్రప్రభుత్వము నకు ధనము నీయవలసి వచ్చుట, అసలే తక్కు. ఇండియా ప్రభుత్వము తన రెక్కలపై తానాధార పడి యుండవలయును గాని, రాష్ట్రముల నాధా రము జేసికొనగూడదు. ప్రస్తుత సంస్కరణ విధా నముక్రింద, అట్టి ఏర్పాటు సాధ్యమయినను ప్రజ లకు కోశాధికారము లేనంతవరకు, వారియిచ్చు ననుసరించి ద్రవ్యము వెచ్చింపబడునను నాశకు తావులేదు. స్వపరిపాలనము చేయారంతవరకు రాష్ట్రములందుగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వమువందుగాని ప్రజేచ్ఛ నెరవేరుటకు వీలులేదు. ప్రజాభీష్టము నెరవేరు నిమిత్తము పలుకష్టములకు లో నై న్నపరిపాలనమును సంపాదించుటకు తమ యావ చ్చక్రీని ధారబోయుచున్న జాతీయవాదులను నిష్కారముగ నిందించుటకు మారుగ, జస్టిసు పక్షమువారును, మితవాదులును, వారికి కృతజ్ఞులై యుండుట ధర్మము.

సి నే టు న భ

శనివారమునాడు జరిగిన సినేటు సభలో సంవత్సరమునకు రెండుమార్లు పరీక్షలను జరుపు నెడల, నందువలన గలిగెడి ధననష్టమును పరిక్ష ఫీజులను హెచ్చించుటచేత గాని, పరీక్ష జేసెడి వారి రుసుమును తగ్గించుటచేత గాని, లేక రెండుమార్గములద్వారాగానిభర్తీజేయవలయునని సి. పి. రామస్వామయ్యగారు రొక తీర్మానమునే ప్రతిపాదించిరి. ఇందుపై చాలసేపు వాదోపవాద ములు జరిగెను. ఈ తీర్మానమును అవసరమయి నపుడు విచారింపవచ్చునని, టి. వి. ముత్తుకృష్ణ య్యగారొక సవరణ నుపసాదించిరి. పరీక్ష ఫీజు వలన ఇదివరకే రాబడి యధిక ముగ చే కూ రు చు న్న ద ని యు,

భక్తులు పోగా నిలువ విశేషముగ మిగిలియున్న దనియు, కరీక్ష జేసెడివారి నునుము చాల హెచ్చుగ నున్నదనియు, వీరు దెలిపిరి. విద్యార్థులీయవలసిన ఫీజును ఇంకను హెచ్చుజేసి వారిని బాధించుట పాడిగాదని టి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారు నడి విరి. సత్యమూర్తిగా రింకొకసవరణ నుపపాదించుచు, నష్టముగలుగుచో కరీక్ష జేసెడివారి ఫీజును తగ్గించుట భావ్యమని దెలిపిరి. రెణ్ గారు అంతట లేచి, కరీక్ష జేసెడివారి ఫీజును తగ్గించినచో, కరీక్షల సాష్టవము చెడిపోవుననియు, మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయముగూడ ఇతర విశ్వవిద్యాలయములతో బాటే అగుననియు, నడుపుటయేగాక మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమందలి ఇంటర్మీడియేటు విద్యార్థులకలకత్తాయందలి ఎం.ఎ. విద్యార్థుల కన్న గూడ నెక్కువయినవారని దెలిపిరి. ఏవిషయమున నెక్కువయినవారో వీరు తెలుకలేదు. మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయము ఒక విషయమున మిగిలిన విద్యాలయములకన్న నెక్కుడు ప్రసిద్ధిని వహించినది. కరీక్షల కాశిన్యమునకు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము పేరెన్నికగాంచినది. విద్యార్థులను కరీక్షలలో తప్పించుటలో, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ మగ్రాన్థానమును వహించినది. పుస్తకములను వల్లె వేయుటలో, మద్రాసు విద్యార్థి మిగిలినవిద్యార్థులను మించగలడు. అంతియగాని, మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయమునందు, విద్యాపరిమాణము ఇతర విశ్వవిద్యాలయములలోకన్న సభికమనుట కాధారము లేదు. ఆంగ్ల భాషను మాటలాడ గలిగినంత మాత్రమునవిద్యాపరిమాణము అధికమని జెప్పవీలు లేదనియు, ద్రావిడ భాషలు విద్యార్థుల ఆంగ్ల భాషలో మాటలాడుట కెక్కుడు సౌకర్యము నొసగుననియు అనేక విషయములలో విద్యాపరిమాణము ఇతర విశ్వవిద్యాలయములలోనే అధికముగ నున్నదనియు, యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారునుడివిరి. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకన్న ననేక విషయములలో ముందంజ వైచుచున్నదనుట, తేటతెల్లము. డాక్టరు పి. సి. రే, జగదీశ్ చంద్రబోసు, సి. వి. రామన్, మొదలగు సుప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞుల సహాయము మూలమున ను, వంగదేశ విశ్వవిద్యాలయము మిగిలిన విశ్వ విద్యాలయముల కన్న సత్వరాభివృద్ధి గాంచెనని, కలుపుకొని అభిప్రాయపడియుండిరి. తుదకు రామ స్వామి అయ్యరుగారి తీర్మానము అంగీకరింప బడెను. విద్యార్థుల భార మింకను అతిశయించు ననుటకు సందియములేదు. క్రస్తుత విద్యావిధానము వ్యయదాయకము. వ్యయము రాను రాను హెచ్చుచున్నదిగాని తగ్గుటలేదు. వ్యయమునకు దగిన ఫలము గనపించుటలేదు. మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయమునకు ఆంగ్ల భాషా మోహము వదల లేదు. దేశభాషలలో విద్యగ్రాహులకు తగిన ప్రయత్నము జరుగలేదు. దేశభాషలకు ప్రోత్సాహము లేకున్నది. ఇట్టి ఖరీదీతులలో సి నేటు తీర్మానము తేలిదన నుండునో నూహించవచ్చును. సి నేటు సభా కార్యక్రమము జూచిన, జాతీయ విద్యావశ్యకత స్పష్టముగ గోచరించును. జాతీయ విద్య లేనందువలన గలుగుచున్న నష్టమును బాగుగ గుర్తించ వీలగును.

సంయుక్త రాష్ట్రములు : గవర్నరుగారి ప్రసంగము
సంయుక్త రాష్ట్రములలో సంస్కరణముల గూర్చి లిబరలుపక్షమువారికి మొదట గలిగిన మురిపెము, అయోధ్య రెంటుబిల్లుతో తొలగి పోయినది. ఈబిల్లును సెలెక్టు కమిటీవారికి బంపి నపుడు, తాలూకాదార్లు సమ్మతించినది వంతపారం కర్యపుహక్కుల నిచ్చుటకు తామంగీకరింపమని,

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల - బందలు

భారత జాతీయమహాసభా నిబంధనల ననుసరించి 12 సంవత్సరములుగా పనిజేయుచున్న

జాతీయ విద్యాలయము

స్వయంవ్యక్తిత్వమునకు ప్రభుత్వపు గ్రాంటును గోల్పోయినది
దీపావళిపండుగనాడు ఈలోటును పూర్తిచేసి
మీ మీ ధర్మమును నిర్వహింపుడు.

ప్రభుత్వమువారు ఆంతరంగికముగ సూచించిరి. ఈసంగతి జమిందారులుగాని సభ్యులకు విభ్రమము గలిగించెను. శాసనసభలో సిబిల్లును ప్రవేశ పెట్టిన పుడు ప్రభుత్వము వారి యొడంబడికను బయల్పాటు ప నండులకు లిబరలుపక్షము వారాగ్రహించిత్తులై రాజకీయనిధి గారికి తంతివార్తనిచ్చిరి. ఇంతియగాక ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారికిని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికిని, పోల కుగారికినిగూడ తంతివార్తలనంపిరి. ఒకవంక రాజ కీయస్థితి సందిగ్ధముగనుండగ, వేరొకవంక రయి తులలోగల ససంతృప్తి ప్రబలమయినదని, ఈతంతి వార్తలు దెలిపినవి. జమిందారులు వేరొకసభజేసి లిబరలు లీగుతో సంబంధమును వదలుకొనవలె నని తీర్మానించిరి. ఇందు కనుగుణ్యముగ రాజా సర్ రాంపాలసింగు, అమర్ పాలసింగు, రాజేశ్వ రబలి, మొదలగు లిబరలు లీగులోని జమిందారు సభ్యులు, దానితో సంబంధమును వదులుకొనిరని తెలియుచున్నది. శాసనసభలో గవర్నరుగారు సర్ హార్ కోట్ల బట్లరుగారు ప్రపంగించుచు, శాసన సభలో కొన్ని తీర్మానములను తాము నిరాకరించి నందులకు సభ్యులు గినియవలదని కోరిరి. శాసన సభ, డి జేటింగు సానయిటికింద కరిణిమింపకుండ జాడవలయునని హెచ్చరించిరి. రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన విషయములతో సంతృప్తిజెంది, పెద్దవిషయముల జోలికి బోవలదని మందలించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు విన్నపముబంపిన సభ్యుల కది తగదని వీరు దెలిపిరి. లిబరలుసభ్యుల నుద్దేశించి వీరు బలికియుండురు. రాష్ట్రమున నిర్బంధ ములు లే వ ని బలికిరిగాని, వీరు వివరించిన అంకెల ప్రకారమే జనవరినుండి జూలై వరకు 101 మంది కారాగృహమున కంపబడిరి. తాలూకా దార్ల ను వీరు కొనియాడిరి. ఇప్పుడు ఉదయించిన సందిగ్ధస్థితిలో లిబరలుపక్షము వారు విన్నపములను పంపియు అసమ్మతి తీర్మానములను గావించియు నూరకుండురా, లేక సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుబడుదురా?

వాషింగుటను సమావేశము
వాషింగుటను సమావేశమునకు దక్షిణాఫ్రికానుండి ప్రతినిధులను పంపుటలేదు. జనరల్ స్ట్రెట్సుగా రిచ్చిన యుపన్యాసముబట్టి అధినివేశ రాజ్యములను ఆసమావేశమునకు ప్రత్యేకముగ నాహ్వానింపలేదని తెలియుచున్నది. స రా స రి ఆహ్వానములేనిది, అధినివేశ రాజ్యములు తమ ప్రతినిధులను పంపుచో, ప్యా రి సు సమావేశమున వాని కి గలిగిన హోదాకు భంగము కలుగునని, స్ట్రెట్సు సేనానిగా రభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఆంతర్జాతీయ సమావేశమునకు దక్షిణాఫ్రికాదేశము స్వంతపుహక్కుతో ప్రతినిధులను పంపునుగాని, బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారికి గల సామాన్యపుహక్కు ననుసరించి పంపబాల దని, వీరు స్పష్టపరచిరి. ఇందునుబట్టి హిందూదేశ

మునకుగూడ ప్రత్యేకముగ నాహ్వానమును పంప లేదనియు, బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారికిజేరిన ఆహ్వానమును పురస్కరించుకొని శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు వాషింగుటను సమావేశమునకు వెడలుచున్నారనియు, తేటపడగలదు.

స్థానిక వార్తలు

సర్. టాడ్వంటరుగారు. — సెలవులో వెల్లియుండిన సర్. సి. జి. టాడ్వంటరుగారు మదరాసుకు వచ్చి నిన్ననే గా. నాపుగారివద్దనుండి కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వపు ఛార్జీపు చ్చుకొనిరి. ఏ. ఆర్. నాపుగారు మలబారుస్పెషలు కమిషనరుగ నియమింపబడుదురని తెలియుచున్నది.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము: — ఆక్టోబరు 22 వ తేదీతో ఆంధ్ర మయ్యేవారములో వేయింటికి 31.1 మంది చనిపోయిరి. గతవారము 37.7 మంది చనిపోయిరి. విదుగురకు స్కాట కము పోయగా ఒక్కరు చనిపోయిరి. యుగ్గురు విషజ్వరమువలన చనిపోయిరి. 35 మంది యితరజ్వరములవలన చనిపోయిరి. గత వత్సర మిదేవారములలో 35.1 మంది చనిపోయిరి.

రామమోహనరాయలస్మరణవార్షికోత్సవము : — నిన్నటిదినము సా.మంకాలము 5-30 గంటలకు పచ్చయప్పకళాశాల భవనమున రా. బి. ఏ. పి. పాత్రోగారి యధ్యక్షతక్రింద రామమోహనరాయల 88-వ స్మరణవార్షికోత్సవము జరిగెను. ఏకత్సవమును, రామమోహనుడు శ్రీలయభివృద్ధికి బడినశ్రమను, సహాగమము నాపుజేయుటను, విద్యావిషయమై మతసాంఘికవిషయములయందును గావించినలాభమును వర్ణించుచు మనముగూడ ఆయనవలెనే స్వతంత్రబుద్ధితో దైవభక్తితో దేశభక్తితోదయమునకును, మానవాభ్యుదయమునకు పాటుపడవలె నని ఆశ్వసతిగారును, రఘుపతి నేంకటరత్నమునాయుడు, పచ్చయప్పకళాశాల ప్రిన్సిపాలు రత్న స్వామిగారును ప్రస్తావించిరి. అధ్యక్షునకును, ఉపస్వాసకులకును వందనములతో సభముగి సెను.

యాకుబు హుస్సేనుగారు
తంజావూరుజిల్లామేజిస్ట్రేటు హెచ్. జే. గార్పురే ఐ.సి. ఎస్ గారు 124 ఎ, 153 ఎ, కెక్కులక్రింద వారంటుపంపగా యాకుబుహుస్సేనుగారు గతకుక్రవారము 21 వ తేదీని ఆరెట్టు చేయబడిరి. బోటుమెయిలులో 22 వ తేదీనాడు తంజావూరు చేరిరి. యాకుబుహుస్సేనుగారు ప్రస్తుతము తంజావూరు సబ్ జెయిలులోనున్నారు. తంజావూరులో నొకరు, వెల్లి వీరినిసందర్శించిరి. హుస్సేనుగారు ఆరోగ్యముగను, సంతోషముగను నున్నారు. వారిమనస్సునందు ఆందోళన యున్నట్లే గన్పించదు. వీరు వెల్లియాచినపుడు హుస్సేనుగారు మంచముపై బయటి వార్తా పత్రికల జదువుచుండిరి. నిరాకరణోద్యమమును బాగుగ కొనసాగించి సాధ్యమైనంతతీర్వరలో స్వరాజ్యమును సంపాదించవలె నని వారియుద్దేశ్యము.
యాకుబుహుస్సేనుగారికేసు నవంబరు 2 వ తేదీనాడు విచారింపబడును. వారిస్నేహితులు పంపువాహారమును వారు భుజించుచున్నారు. ప్రిటికప్టములలేక హుస్సేనుగారు సబ్ జెయిలులో సుఖముగ నున్నారు.
యంగుమన్నుఇండియన్ అసోసియేషను యొక్క సభ్యుల సాంవత్సరిక సమావేశము నవంబరు 26-వ తేదీని సాయంత్రం 5 గంటలకు సమావేశ మగును.

మదరాస్ విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటుసభ

ద్వితీయదినచర్య

శనివారము సాయంత్రము 3 1/2 గంటలకు సెనేటుసభ వారల గూడెను.

సంవత్సరమునకు రెండుపరీక్షలు

మామూలుగ ఇదివరకున్న పరీక్షలు మార్చి ఏప్రిలులో జరుగవలెననియు రెండవసారి జరుపబడు పరీక్షలు అక్టోబరు నవంబరులో జరుగవలెననియు నిర్ణయించబడినది. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు రుపపాదించి కే. రామనాథాచారిగారు ఆమోదించిరి. సత్యమూర్తిగారు కొంత ఆలస్యముగ వచ్చుటచే కే. వి. రంగస్వామయ్యగారు మార్చి-ఏప్రిలుకు బదులుగా పరీక్షలను ప్రథమభాగమున- నవంబరు-డిసెంబరులో జరిపిన పిలుగ నుండు ననియు విద్యార్థులు నూటికి 90 మంది దీనిని అంగీకరించెద రని యు డెక్లారి. మార్చి ఏప్రిలుపరీక్ష వి. ఈ. ఎస్. ఉద్యోగులు ఒకేసారి మూడు నెలల నెల వు మీ ద వే స వి కాలపు నెలవులలో ఇంగ్లాండుకు పోవు సౌకర్యమునకు జేయ బడినదిగాని అంతకుండు వేరు గాదనిరి. అలాడి కృష్ణస్వామయ్య గారు సవరణను బలపరిచిరి. నవంబరు-డిసెంబరుమాసములు వర్షా కాలమగుటచే విద్యార్థులు వానలో తడియుటచే ఆరోగ్యము పాడగునను కారణముచే మార్చి, ఏప్రిలులోనే పరీక్షలుండవల యునని గాడ్డను ప్రభుజుగారనిరి. కార్లీ గారు ఈ విషయమును భారతీయ సభ్యులే వారి సంఖ్య విస్తారముగ నుండుటచే నిశ్చ యించవలయు ననిరి.

సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. 23 కళా కాలము నవంబరు దేశంబుకే కావలయునని గొరుచున్నవి. క్రైస్తవ కళాకాలగూడ ఈ మార్పునే అంగీకరించినది. 14 కళాకాల మాత్రము వ్యతిరేకాభిప్రాయమును గల్గియున్నవి. ఇట్టితరీ కార్లీ గారు జాతిభేదముతో భారతీయసభ్యులే నిశ్చయింపవలయు నను టలో ఆర్థము స్థాపించుటలేదు. విద్యార్థుల ఆరోగ్యమును కాపా డుటయే మార్పుయొక్క యుద్దేశము. అలాడి కృష్ణస్వామయ్య గారుగూడ నవంబరు దేశంబులోనే యుండవలయు ననిరి. జేవినుగారు ఒకపరీక్షమాత్రము ఏప్రిలులో నుండవలయుననిరి. సవరణ ఓడిపోయెను. మొదటితీర్మానము అంగీకరించబడినది.

వై తీర్మానముప్రకారము సాలుకు రెండుసంవత్సరములు పరీక్షలుండటచే ఆర్థికవ్యయము హెచ్చును. కాన దీనిని రాబట్టుటకు పరీక్ష కట్టుములపైన హెచ్చించవలయును. (ఎక్జామినేషన్ ఫీస్) లేదా పరీక్షాపుత్రమును దిద్దు వారలకు ఇయ్యబడు ప్రతిఫలములైన తగ్గింపవలయునని సి. పి. రామ స్వామయ్యగారు తీర్మానము నుపపాదించి కే. వి. రంగస్వా మయ్యగారు బలపరిచిరి.

ఎక్జామినేషన్ ఫీజు ఇదివర కవుడే ఎక్కువగ నున్నది. వానిని హెచ్చించరాదు. ఖర్చులు పోన విశ్వవిద్యాలయము వారిదగ్గర లెక్కరూపములు నిల్వయున్నవి. మరియు పరీక్షా పుత్రములను దిద్దువారికి చుప్పుప్రతిఫలము చాల ఎక్కువగ నున్న దనియు అవసరము వచ్చినపు డీతీర్మానమును జరిపించననియు ఇప్పుడు తొందర లేదనియు ముత్తుకృష్ణయ్యగారు డెలివరి. జో కారాచారిగారు ముద్దుకృష్ణయ్యగారి సవరణ నంగీకరించిరి. ఈ ట్టు ట్రా టు రు కే మ గ ర య్య రు గా రు గూడ ముత్తుకృష్ణయ్యగారి రీసవరణను అనువదించిరి. అసలు విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ ఖర్చులను తగ్గించవలసినచోట తగ్గించిన ఇతరవిషయములను జూపవచ్చు ననిరి. రెండవపరీక్ష విద్యార్థుల నిమిత్తమేగాక ఆసామ్యము విద్యార్థులే భరించవల యునని కార్లీగారనిరి. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు సవర ణను ఆమోదించిరి. ముందు పరీక్షాపుత్రమును దిద్దువారల ప్రతి ఫలమును తగ్గించవలయుననియు అప్పటికిని చాలకున్న ఎక్జా మినేషన్ ఫీజును హెచ్చింపనని ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు రనిరి.

తుదకు సవరణ ఓడిపోయెను.

పరీక్ష కట్టుముల నెచ్చించి గాని లేక ఇండు పద్ధతులచేర గాని అనుపదములను తీర్మానమునుండి తీసివేయవలెనని సత్య మూర్తిగారు సవరణజేసిరి. ఇతర విశ్వవిద్యాలయములలో వన మిచ్చు ప్రతిఫలములూ నూటికి 50, 60 వాని ఇచ్చుచున్నారని డెలివరి. ముత్తుకృష్ణయ్యగారి రీసవరణను బలపరిచిరి. పరీక్షా పుత్రములను దిద్దువారల ప్రతిఫలమును తగ్గించిన పరీక్షల ాభ మంతగ నుండదనియు ఇతర వి శ్వ వి ద్యాల య ము ల

వ లె నే ప రీ క్ష ల క ల న లా భ ము డడనియు చెప్పెను. విశ్వవిద్యాలయమున విద్య ఉత్తమస్థానమున నున్న దనియు పరీక్షాపుత్రములను దిద్దువారలకు ప్రతిఫలమును చక్కగ నిచ్చిన పరీక్షల గౌరవమును పరిమాణమును నిలబెట్టినవారగుదు రనియు, మదరాసు ఇంటరుమీడియేటు విద్యార్థులు కలకత్తా ఎం. ఏ. విద్యార్థులకంటె తెలివైన వారనియు అందుచే సవరణను అంగీకరించ రాదనిరి. తమకు ప్రతిఫలమును తగ్గించుటచే వారు కలకత్తాలో తమపనిని తప్పి కరముగ జేయుట లేదని రిజ్ గారు డెలివరి. అసలుతీర్మానము, సవరణయూ అవసరమనియు ఇంకొక క్రొత్తతీర్మానమునుయోచించవలయునని రామలింగారెడ్డిగారనిరి. సవరణ ఓడిపోయెను. అసలు తీర్మాన మంగీకరించబడినది.

ఎకడమికు. సంవత్సరముకు మూడుటర్ములుండవలయు ననుతీర్మానము ఏకగ్రీవముగ అంగీకరించబడినది. ఈప్రకారము నిబంధనలు సిండికేటువారు మార్పువలయునను తీర్మానముగూడ అంగీకరించబడినది.

కళాకాలతరగతులలో జేరుటకు స్కూలుపెనలుపరీక్షగాక ఎంబ్రెస్సుపరీక్ష నొకదాని నుంచవలెనని సత్యమూర్తిగారు నూ చించిన తీర్మానము సిండికేటుసభ్యుల సంఘమువారు యోచించి తమ యభిప్రాయమును తెలియజేయవలెనని కొంతచర్చ అయిన పిదప రామస్వామయ్యగారు గౌర అడి అంగీకృతమాయెను. యూనివర్సిటీ ప్రాఫసరు సిండికేటుసభ్యుడుగ నుండరాదని సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించి శ్రీనివాసయ్యగారు బలపరిచిరి. కే. వి. రంగస్వామయ్యగారు తీర్మానము నాడేవిచిరి. కాని తీర్మానము ఓడిపోయెను.

రిజిస్ట్రారు సిండికేటుసభ్యుడుగ నుండరాదని సత్యమూర్తి గారు రుపపాదించిరి. రామనాథగారు బలపరిచిరి. తీర్మా నము అంగీకరించబడినది.

15 వ ఆధ్యాయములో నిబంధనయందు చెప్పబడిన విశ్వ విద్యాలయముని పనిజేయుఉద్దేశ్యిని (ఆఫీసరు) గాని సర్వెంటు గాని యూనివర్సిటీసభ్యుడుగ నుండరాదని రామనాథగారు తీర్మానము నుపపాదించి సత్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి. జీతములను దీయు ఉద్యోగులకే రామనాథగారు తీర్మానము వర్తించవలె నను సవరణను కే. రంగస్వామయ్యగారు చేయ సవరణతో తీర్మాన మంగీకృత మాయెను.

విశ్వ విద్యాలయపు పరీక్షలయందు ఫలితములను నిర్ణయించుటలో కళాకాల పరీక్షయందు విద్యార్థి గ్రహించు గుణము లను గూడ ఆ లో చించ వలె నని రివ రెం డు జూమ్రాగారు తీర్మానము నుపపాదించి ప్రణతార్థి హరయ్యరు గారు రుపపాదించిరి.

తీర్మానమును అమలు జరుపుటకు సాధ్యముకాదని వైన్ చాన్సలరుగారనిరి. రామనాథగారు కొంతవర కీతీర్మానము నంగీకరించిరి.

కే. రంగస్వామయ్యగారు కూడదనిరి. శ్రీనివాసయ్యం గారి విషయమును ఒకసంఘముగ నేర్పడి యోచించుట యు త్తమమని తీర్మానమును బలపరిచిరి.

సభ ఇంతటితో ఆపుచేయబడినది. 3-30 గంటకు ప్రా రంభమైనసభ 7-15 గంటలవరకు జరుగుచునే యుండెను.

మరల 1922 సంవత్సరము మార్చి 3 వ తేదీని సాయం కాలము 4-30 గంటలకు సమావేశమగును.

బోడసభ్యులు 8-10-21 తేదీని తెట్టిబలిజ సంఘము యొక్క ప్రథమ వార్షిక మహోత్సవము కాకినాడ కాపురస్థు లకు ముర్ఖాశ్రీ, చింతపల్లి పుల్లయ్యగారి యాధిపత్యమున శ్రీ యుర దొమ్మెటి వెంకటరెడ్డిగారి మేడయందలి వైభవముగా జరుపబడినది. గోదావరి, కృష్ణాజిల్లాల యందుగల సంఘ సోద రులు సభ నలంకరించిరి. సభికులలో వెంకటమంచి సంఘ సం స్కరణములను గూర్చి మధుపాననిషేధమునుగూర్చి, సహాయ నిరాకరణ గూర్చియు విపులముగా నుపన్యసించిరి. ముర్ఖాశ్రీ, దొమ్మెటి వెంకటరెడ్డిగారు సంఘాభివృద్ధిని గూర్చియు విద్యాభి వృద్ధినిగూర్చియు చక్కగ నుపన్యసించి సభికులను హెచ్చ రించిరి. పిమ్మట కమిటీ మీటింగు జరిగి బీదవిద్యార్థులకున్న రాత్రి పాఠశాలలకున్న రహారమి రు 500-00 అయిదువందల రూపాయలను ధనసహాయము చేయుటకు తీర్మానించిరి.

విశాఖపట్టణపు ఆగ్నేవైశ్యులు 14-10-21 తారీఖున శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ఆలయమున సభచేసి ఈ సంవత్సరము, ఆగ్నేవైశ్యమహాసభ ఈ యూరను వచ్చే నవంబరు మాసములో జరుపుటకు, ఆహ్వానము చేయ తీర్మానించిరి. ఆహ్వానసంఘము ఏర్పరుపబడినది. ఉత్సాహముతో పనులు మొదలుపెట్టబడినవి.

ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల, బందరు.

విజ్ఞాపనము.

వేదీయమహాజనసభవారిచే చేయబడిన తీర్మానములందు నిర్దేశంబుజిన జాతీయవిద్యావభావము బందరులోని ఆంధ్ర జాతీయకళాశాలయందు మూర్తిభవిత చేయబడినదని దేశీయు లందఱు నెరిగియున్నారు. భరతఖండమునందు విద్యావిధానము నకు, మూలన విజ్ఞానద్వక్వధము అత్యవసరమని యాకళాశాల దృఢపరచుచున్నది. దీక్షి నభివృద్ధికొందించుట కంటె నీతి వర్తనమును, ఆత్మకై నీ మానవునియందు వికసింపజేయుటయే ఉత్తమావశ్యకత యని గుర్తించి నవీన విద్యావిధానమునకును, ప్రాచీన భారతీయ ఆశయములకును సామరస్యమును కలిగించుచు ఈ కళాశాలవారు 10 వత్సరములనుండి ఈ పనిచేయు చున్నారు. జీవిత వర్తనమునందును చింతనమునందును భారతీయ తనే ప్రభవించజేయ బ్రయత్నించుచున్నారు. మానవ ప్రపంచ మునందంతటను నిష్పంధములును అత్యవసరములునని లలంపబడు నవియు భారతీయ జాతీయతా సన్నిహితభావిఫల ప్రాప్తికి ప్రత్యేకప్రాముఖ్యతను గలవియునగు సారస్వత, పాషికామిక, సాంఘికపౌర ప్రతిష్ఠాపనములందు భారతీయవిజ్ఞతను సానుకూల ముగను సమగ్రముగా అన్వయంబు జేయుటను గూర్చి మూలన విధాన సుదర్శనాదీక్షితులను కార్యనిర్వహణదక్షులు నగు యువజనులు యాకళాశాలా కార్యనిర్వహణభాగమును వహించి యున్నారు. అందులకు ఆన పరికరము లన్నియును చాలవరకు సిద్ధపరుపబడినవి. అతి, వికాలమగు సాంఘిక జీవనావకాశము గూడ నిదివరకే అనుసరింప బడుచున్నది. కాని నవయుగమున సమాజగురువులశ్రమనిర్మాణమున కర్హవసర మగు కాంక్షిచిత్తత యను విరామమును లభించుటకు సుస్థిరమగు వార్షికాదాయ మేర్పడుట ప్రధానావశ్యకమై యున్నది, కాన నీ ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల చిప్రవర్తమానమై కార్యతమై లోకావకారక మై చెలంగుటకు వలయుంధనమును సాంఘిక రాజకీయ విషయి కాభిప్రాయభేదములతో నిమిత్తము లేకుండ అన్ని కక్షల వారును అన్ని వర్గములవారు నగు దేశీయులందరును దయతో సమకూర్చవలెనని వేడెదము. ఇటీవల ప్రభుత్వమువారి రిప్పుయం డిన విరాళమును నిలిపివేసినందున యీప్రతిష్ఠాపన ఉదారాలు, జేశాభిమానులు నగు దేశీయులనే ఆశ్రయించియున్నది. అందు చేత వెనుకటికంటె నధిక మగు నభిమాను సెల్లరు చూపవలె నని మరీమరి వేడుచున్నాము.

ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యగారు, కే. నాగేశ్వరరావు, టి. ప్రకాశం, టి. ఆర్. వెంకట్రామకృష్ణ, సి. సుబ్రహ్మణ్యము శ్రేష్ఠి, మహమ్మదు వలీఉల్లా సాహెబు, రాంజీ కళ్యాణిజీ అలాడి-కృష్ణస్వామయ్య, టి. వి. గోపాలస్వామిమొదలియారు, యాకూబు హుస్సేనుసేటు, సయ్యదు మూసాపు, పి. చెంచయ్య, పేరి - నారాయణమూర్తి, టి. వి. వెంకట్రామయ్యర్, వి. రామదాసు, ఎస్. గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, ఎ. కుమారస్వామిశ్రేష్ఠి, గడ్డె - రంగయ్యనాయుడు, ఏ. ఎమ్. చరార్, మహమ్మదు నాదర్, సజ్జా - మునుస్వామిశ్రేష్ఠి, నూకల - వెంకటసుబ్బయ్య, జి. లక్ష్మన్న, ఎ. సుబ్బారావునాయుడు, టి. ఎమ్ కృష్ణ స్వామిఅయ్యర్, టి. రామచంద్రరావు, పి. వీరరాఘవులు, గ్రంధి - కృష్ణ ఆర్య, పి. సోమసుందరము, కె. కామన్న, ఎస్. రామారావు, సి. రామారావు, బి. సత్యనాథయ్య, కె. రామ మూర్తి, పి. సాంబశివరావు, ఎ. సత్యనారాయణ, వి. నూర్య నారాయణ, జి. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎ. లక్ష్మీపతి, టి. విశ్వ నాథము, వి. నూర్యారావు, కె. ఎన్. కేసరి, కె. వి. లక్ష్మణ రావు, టి. రాజగోపాలరావు, జి. వెంకటరంగారావు, చల్లా- కేవగిరిరావు, జి. సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠి.

తెర్లొగ్రామములో బోర్డుపాఠశాలయొకటికలదు. వేరొ కజాతీయ పాఠశాల స్థాపింపబడుటచే నిక్కడికి బాలురు త క్కువగ హాజరుచుండిరి. అందునై నూల్ల సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగారు మీరు బోర్డుస్కూలుకు బాలురను పంపనిచో స్కూలును మరియొకచోటికి మార్చుమనియు మరల నెన్నడు పాఠశాల మీకుండదనియు ప్రజలకు డెల్వరి. ఈ పాఠశాల ఎంత త్వరితముగబోయిన నంతనుంచినది ప్రజలు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఈనెల 14 వ తేది శుక్రవారమునాడు రాజోలుతా లూకా ముంగండ్రాగ్రామములో శ్రీయత పోతాప్రగడ నరసింహం గారు స్వదేశవస్తావలంబనమునుగూర్చి ఉపన్యాస మొనంగిరి.

మాపలాల తిరుగుబాటు.

దానిభావమేమి?

గాంధీ మహాత్ముడు యంగు ఇండియా ప్రత్యేకముగా ఇటులు వ్రాసెను:

యంగు ఇండియా ప్రత్యేకముగా మాపలాల తిరుగుబాటును గూర్చి బాగుగ విమర్శించలేదని స్కాట్లెండు విలేఖరి యొకడు నన్ను టిప్పించుచున్నాడు. ఇందుకు ఫలితముగ, భారతదేశపరిస్థితులను తెలిసికొనునభ్యాసము గలవారెల్లరు ఈదేశమునందు ముసల్మాను రాజ్యము స్థాపించబడుచున్నదని తలంచుచుంటుంటున్నారు. కాని నేను నాబాధ్యతను మాత్రము ఇందు తప్పింపలేదు. నేనేమిచేయుచున్నాను? కల్లెకోటుకు వెళ్లి యశాంతిని తప్పింపనున్నట్లు ప్రకటించితిని. అయితే ప్రభుత్వమువారి యుద్ధేచ్ఛయు వేటువిధముగ నుండెను. స్థానికాధికారు లీమరవర్షము మాన్యక జరుగుచుండనియవలెనని తలచినట్లున్నదని చెప్పవలసివచ్చినందులకుచింతింపచున్నాను. శాంతియును నెలకొల్పవలసినదనియు నిరాకరణావలంబకులకు కీర్తి దక్కగూడదని కృతనిశ్చయమై యున్నాను. ఈదేశములో శాంతియు నెలకొల్పబడునట్లు కీర్తి బ్రతిఫలస్థానములకే గలదనువాదమును మరల రుజువుచేయ వారు సమకట్టివారు. ఈ యల్లరుల ప్రత్యేకమునకు వెళ్లగూడదను 'నుత్తరపును' ధిక్కరించి ప్రభుత్వమువారి యూహలను నేను పార్లమెంటులో బలపరచితిని.

స్థానికాధికారు లింతకన్న తృప్తికరముగ ప్రవర్తింపగలవారని తలంచుట నాకు సహజముగ నుండెడిది. మాన్యతల దుర్మితినా యందుకు సామాన్యముగ విశ్వాసమునుండదు. తమయుద్ధేచ్ఛములను నెరవేర్చుకొనుటకు నిరంతరభాధికారులించుకయేని వెనుదీయ రని వారి దుర్మితినెప్పుడూ వమును గూర్చిన నిదర్శనములనేకములు గలవు. ఛాంపరానురంతుల బాధలను, నేను స్వయముగ నచ్చటికి వెళ్లి కనుగొనునంతవఱకు నమ్మజాలకుంటిని. నేనచ్చటికి వెళ్లినతరువాత, అంతకుపూర్వము నేను వినినంతటి కన్నవారిస్థితి మిక్కిలి భూగర్భముగ నుండెను. క్రూరముగను అమానుషముగను, నిస్సహాయు లగు ప్రజలు అమాంతముగ బాలియై చాలాభాగమునందు చితవధ గావింపబడినదియు, పొట్టలపై ప్రాకులాడింపబడినదియు మొదలు నేనుగమనియుండలేదు. కానిపంజాబు చేరినతరువాత నేనువినినకథలన్న కనుగొనినస్థితి ఇంకను విషాదకరముగ నుండెను. ఈకార్యములన్నియు 'న్యాయము' శాంతి స్థాపనమునకని జరిగినవి. వాస్తవములో తమప్రతిష్ఠను, విధానమును, అస్యాభివీకమగు వ్యాపారమును కొనసాగించుకొనుటకే వాని నవలంబించిరి. తీవ్రమైన ప్రతికూలవాదావళిముచుద్ధ్య న్యాయమును ఛాంపరానులో ఆలెట్టి నెంటు గవర్నరు సంరక్షించెననుట వాస్తవమే. కాని ఆయనాధారణపరిస్థితులలో నీయసామాన్యస్థితి చేకూరెను. మాపలాలతిరుగుబాటుగూడ నిండుమిండుగ నాలాగుననే యున్నది.

మాపలాల తిరుగుబాటు హిందూ-ముసల్మాను సఖ్యతను పరిశీలించినది. తమకు గలిగిన కష్టములకు హిందువులు సహనమును కాపాడుకొనగలరాయెనన్నట్లును పౌరద్రవ్యపూర్వకముగ నీమాపలాలచర్య నాదరింపగలరాయే వాస్తవమును నిర్ణయింపగలదు. విధిలేక సంప్రదించు స్థితిగతులను చూచి మాటలతో ముగించి నీ హిందూ సఖ్యత గలదని తలంచుటకు వీలులేదు. ఇట్టియావేశపూరితములగు కార్యములు తలయెత్తించుండినను తమమతమును పోషించుకొనగలమను ధైర్యము హిందువులకు కుండవలయును. ముసల్మానులు వట్టిమాటలతో మాపలాల యావేశమును ఖండించినంతమాత్రమున సుపయోగము లేదు. మాపలాల హిందువులనుగర్హించి తమమతములోనికి చేర్చుకొనుచున్నారనవారు, వారు దోపిడి మున్నగు కార్యముల చేయుచున్నారు. ముసల్మానులు మాపలాల చర్యల కవమానము చెంది మరల నిట్టికార్యములు సాధ్యములు గాకుండులాగున కట్టుదిట్టములను నెమ్మదిగ జేయవలయును. మాపలాలయావేశమునకు హిందువులు సహనము జూపినదియు, తమప్రవక్తబోధలను సరిగగమనింపక మాపలాల అవ్యక్తముగ ప్రవర్తించిన గ్రహించి మహమ్మదీయులు వారికోరికకై మిగుల భేదపడినదియు నావిశ్వాసము.

మాపలాల తిరుగుబాటువలన నేర్చుకొనదగిన పాఠము మరియొకటిగలదు. ప్రతిస్పర్థియు తన్నుదాను సంరక్షించుకొను మార్గము వెదకికొనుట యావశ్యకమని విదితమైంది. దౌర్జన్యమునుపయోగింపకుండులాగున మనమనప్రవర్తించు మార్గములను గవలెను-ధైర్యముచేతమునకుగాక ఆత్మీయముఖ్యముగానుండవలయును. దృఢకాయలుపిరికిపండులగునను, దుర్బలులునుసోదైర్యవంతులుగను నుండువారిన నేకులను నేనుచూచితిని. జూలులు(ఆఫ్రికావా

సులు) మొదలవలెనుండెడివారు- ఒక ఇంగ్లీషుకుటుంబవాడు పిస్తోలు నొకమారు చూపగనే, యాజూలులు కాలికి బుడికి చెప్పుచుండెడివారు- ఎమిలిహాట్ చౌను పక్షవాతకోగముచే బాధపడుచుండినను నిరంతరమునకు ధైర్యమును ప్రదర్శించుచుండెను. బోయరు నేనానులునుబోయరునైనుకులును తమధైర్యముగోల్పిపుచుండినపుడు వారిని యుత్సాహపూరితుల జేసిన మహాతల్లి యీమెయే, మనలో దుర్బలులుగ నుండువారు కష్టములను ధైర్యముతో భరించులాగున కత్తిణము బడయవలెను. మాపలాల వెట్టియావేశమును ఖండించుదమా లేక విధిలేక ముసల్మానుమతములో చేరుటకు నాలుగుమాటలు గుడగుడజెప్పి జూట్టు బోడి చేయించుకొనిన హిందూసోదరులపరితాపమునకు సానుభూతిజూపుదమా? నా యభిప్రాయములను చదువరులు చక్కగ గ్రహించుటగాక! హిందువులు, మహమ్మదీయులు, ఊభయులును, ఒకప్రజాణములను తీయక తమ ప్రజాణములనే యర్పించుకొనునంతటి చునోధైర్యమును అలవడజేసికొనవలయును. అయితేయిట్టి ధైర్యము నలవడజేసికొనుట దుస్సాధ్యమగునని, ఒకరిని చంపి తానుతటాలున పారిపోవకుండు యచ్చులే నీలివి తన ప్రజాణమునుగూడ యర్పించుకొనగల తత్వైషణ్యము అలవడజేసి కొనవలయును. రంగమునుండి యాత్మసంతృప్తికరము పారిపోయినాగూడ అతడు మానసిక హింసను జేసికొనువాడగుచున్నాడు. ఒకరిని చంపి తానుగూడ చంపబడునంతటి ధైర్యములేదు గావుననే యతడు పారిపోవును.

మరియొక గుణపాఠముగూడ గలదు. నునము వెంటరులలో నుండి మరికొందరిని యంధకారమున త్రోయజడదు. మాపలాల సహనమును సత్త్వమును అలవడ జేసికొని వాస్తవమగు పాపాలై యిస్లాము మతగౌరవమునకు తోడ్పడుట యందు మనయంగ్లీషుయజమానులు శ్రద్ధాకొనినవారుగాను. ఇంతకాలము నుండిమనముగూడ వీరియెడ శ్రద్ధపున్నుకొనక నిర్లక్ష్యముగనుండి మినిరపరాధులును అమానుకులును నగు ప్రజలలో భూతదయ యుత్కృష్టత నెఱుంగనివారును, అన్నవస్త్రములు లేవారును మనపరిసరముల నుండగూడదను ప్రేమాభివ్యక్తి మనము గ్రహింపజాలకుంటిమి. మనమిప్పటికైనను మేల్కొనకుంటిమేని నిష్పజాతులవా రిట్టిదురంతములనే మరల గావింపవచ్చును. ప్రస్తుతముద్ధ్యమన్నితరగతులవారికిని సుఖించియున్నది. మనము పశ్చాత్తాపముగలిగి రుజువు ప్రవర్తింపకున్న యస్పృశ్యులను మోటువారుగ బరిగణింపబడువారును నేడో రేపో మనయక్రమముల ధిక్కరింపగలరు.

చెన్నపురాయుధ్వేద ప్రచారణోపధ

భవ్యంశి జయంత్యుత్సవము

ఈ సభ 20-10-21 న తేదీని 5-30 గంటలకు శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మవైద్యశాలలో ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ నొస్వామి అయ్యగారి ఆధిపత్యముగింద ప్రారంభింపబడినది. వైద్యభూషణ పండిట్ వెంకటాచలరాష్ట్రీగారు ఆయుర్వేదప్రచారమునుగూర్చి యువవ్యసించుచు నిదానపంచకమును, (నిదాన, ప్రాగ్భూత, రూప, ఉపశయ, సంప్రాప్తియును) వాటిభేదములను వాటిచే నోగమును నిశ్చయించదగిన సామాన్యోపాయములును ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి చేయవలసినకార్యములును కలాశాలావిద్యార్థులకు బోధించవలసిన విషయమును గురించి విపులముగ నుపన్యసించిరి. తర్వాత భవ్యంశి వైద్యసూరి పండిట్ యు. రామనాథశాస్త్రిగారు యీ విషయమునే యువవ్యసించుచు ప్రాచీనమగు మన ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు వ్రాసిన విషయములను బాగుగ తెలిసికొని వైద్యము చేయవలసిన దనియు నేడవేల్తెలగు ముఖ్యత, చరకాదులు వ్రాసిన విషయముల నాచరించినవారు చేప్పిన లాభములనే పొందుదు రనియు మొదలగు విషయములను గూర్చి బోధించిరి. తదనంతరము ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ లక్ష్మీనారాయణ శర్మగారు గీర్వాణభాషయందీ ట్లుపన్యసించిరి. "వైద్యాభిమానులారా! స్వాధ్యాయగలరారా! మీరీవిషయమును చర్చించు సమయమున కొన్ని ఏర్పాటుల గావించ వలయును. మీరు మన వైద్యము నభివృద్ధిచేయగోచరమే ప్రథమమున స్వాధ్యాయగులు గావలయును. ఈ పట్టణమున ఆయుర్వేదము నభివృద్ధి చేయగోరు వైద్యులన్న ను స్వాధ్యాయశ్రమమును గోరువాడే! పర్యాపరులగు వైద్యులందీ వాని నభివృద్ధిచేయ బూనినను ఒక్కడైనను సహాయమును జేయడు. ప్రతివారును నేకే శుక్కుప్రియముల చేపట్టయేగాని పనిచేయువారును సహాయపడువారును చాల తక్కువ. ఇదిగాక నశించిన మన ఆయుర్వేదగ్రంథముల నుద్ధరించుటకు ప్రయత్నించుటయు దేశదేశముల నన్వేషణముచేసి గ్రంథములను సంపాదించుటయు, మన గ్రంథ

ములయందలి లోపములను సరించుటయు, ప్రస్తుతమున ముద్రణ కాగితమునంటి గ్రంథముల ముద్రింపించి వైద్యలోకమునకు వెల్లడి చేయుటయు లుప్తప్రాయములగు ఓషధులను పునః ఆచరణలోనికి తెట్టుటయు, నిటువంటిపను లనేకములను చేయుటకు స్వార్థరహితు లుండి పనిచేసిన మన యా యుర్వేద ము తప్పక యభివృద్ధి గావలదు" అనిగంభీరపన్యాస మిచ్చిరి. ఆతర్వాత పండిట్ మధురముత్తు మొదలియారుగారు ఈ వైద్యాభివృద్ధిని గురించియే విద్యార్థులకు పథనాథ్యము ప్రత్యేక గురువు లుండవలెననియు పూర్వపుమాదిరిగనే విద్యాభ్యాసము చేసినచాల బాగుగ వృద్ధి కాగలదనియు మొదలైనవిషయములను జెప్పిరి. అటుపిమ్మట ఆయుర్వేదభూషణ పండిట్ నరకేసరి శాస్త్రిగారు విద్యార్థులకు నేర్పవలసిన విషయములను ప్రతివైద్యుడును కొలతమంది విద్యార్థులను తయారజేసిన ప్రతిపల్లెటూరియందును ఆయుర్వేద మభివృద్ధి జేయుననియు ఇప్పుడున్న మనకళాశాల విద్యార్థులకు మీ బోటి గొప్పవైద్యులందరును ప్రతిదినమును వచ్చి పాఠముల జెప్పిన యెడల మన ఆయుర్వేద మందలి విషయముల నిస్సందేహముగ నేర్చుకొనగలమనియు మొదలైన విద్యార్థుల పతనపాతనములనుగురించి బాగుగ నుపన్యసించిరి. ఆతర్వాత డాక్టర్ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు శ్రీమధురముత్తు మొదలియారుగారు చెప్పినవిషయము చాలమంది చదివియు ప్రతివైద్యుడును యిద్దరుమగ్గువిద్యార్థుల బాగుగ ప్రత్యక్షమనభవము లచేతయారుచేసినయెడల మనవైద్యమంతకంటె బాగుగనభివృద్ధి కిరాగలదనియు లేనియెడలనిట్లే యీవర్షము క్లాసులు మొదలైనవి వెట్టి చదివింపజేసినకేవలచరీతుకు గావలసినవిషయములనే చదువుచు మిగిలివాటిని మజుచు చిరుదములను పొంది వైద్యముల నంతబాగుగ చేయలేరనియు మొదలైనవి బాగుగ నున్వేషించిరి- అటుపిమ్మట అధ్యక్షులు యీవిషయముల నన్నిటిని విపులముగ జెప్పుచు ఆవైచారి నే యనుసరించిరి- అంతటితో సభ ముగిసెను- ఆయుర్వేదవిద్యార్థి ము|| వెంకట శాస్త్రి-

పెనుగొండ:- ఉన్నతలక్ష్మీబాల్యముగారు మాగ్రామమున 20 తేదీని గొప్పబహిరంగసభ జరిపిరి- సభకు గ్రామమందలి యావన్మంది ప్రజలు విచ్చేసిరి- ఆమె 3 గంటలూకేరిని పలువిషయములగూర్చి యుపన్యసించిరి.

వైద్యచెరుకూరు:- మాగ్రామ సంఘమువారు శ్రీ ఆంధ్రవాణీ పుస్తక భండారములో దుర్మతినంతవైన ఆంధ్రజతు ౧ లు నోజున నవరత్నాల పూజకుగాను దేవిని ప్రతిష్ఠించి నుండిరముకు లోకమాన్యబాలగంగాధర తిలక మహాత్మగాంధీ మాలానా ఆలీసోదరులు వర్తరాపటములతో చక్కగా అలంకారముగావించి తొమ్మిదిరోజులు పూజయన్న మహానవమి రోజున ఆయుధపూజనునుచేసి విషయచక్రమిరోజున లోకమాన్యజు, మహాత్ముడు మాలానా సోదరులు భారతమాత వగయిరాపటములను పుష్పమాలలతో అలంకరించి దేశీయకీర్తనలభజనలతోను మేళములతోను ఉదయం 7 గంటలు మొదలు 12 గంటలవరకు గ్రామమంతయు వసంతోత్సవముచేసినారు- సదరు పుత్సవములో సుమారు 200 లు విలకగల విదేశీ గుడ్డలను తిగులదెట్టినారు- మధ్యాహ్నం గ్రామమంతయు సంతర్జుణ బీదలకు అన్న దానముచేసిన తరువాత సాయంత్రం 4 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ నంక వెంకటకృష్ణస్వామిగారి అధ్యక్షత క్రింద గొప్పబహిరంగసభ జరిగినది. బ్రహ్మశ్రీ శిష్యులారి లక్ష్మీనరసింహ్యంగారు విదేశవస్త్రబహిష్కారమునుగూర్చి యి రాలముల పరిశ్రమను గూర్చియు 2 గంటలకాలము గంభీరముగా ఉపన్యసించిరి.

గుడివాడ పి.డి.ము. కోర్సులో
S. C. No. 818/1921.
నూరెడ్డి ఆంజయ్య-వాడి.
చక్కపాటి వెంకటరత్నం-ప్రతివాడి.
(అనవసరమారు అగ్రహారం)
ఈ నెంబరు వాడిపేర ప్రతివాడి 17-8-19 తేదీని వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రాంతేరికోటునుట్టి వైశాఖ్య దావా చేయగోరి ప్రతివాడికి నోటీసు నమిత్తం 27-10-21 తేదికి వాయిదా వేసినారు. గనుక దావాకు ఆక్షేపణలు పున్న యడల వాయిదాగోజున హాజరయి కోర్టువారితో మనని చేసికోవలెను. (8224)
గుడివాడ } ఉప్పలూరి ముక్తికార్జునరావు
14-10-1921 } వాడితరఫా ప్లే డరు.

మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

పర మేష్ట్రీలు తమ మానవ

బులందు మహాత్ముని జిల్లా మేష్ట్రీలు దోబ్బుగారు తియ్యగిరి విచారించుచున్నారు. మేష్ట్రీలు కోపంచేసికొని ముద్దాయి చెంపలు వాయింపజేసెను. కేసు విచారణలో నున్నంతసేపు ముద్దాయి మేష్ట్రీలు రక్షణలో నుండును. ముద్దాయి కత్తడు తమ మానవ కోరెను.

అందులో క్రిందిసంగతు లున్నవి:—

నేను నిన్న విచారించుచున్నాను. తిన్న గను న్యాయము గను విచారణ జరుగదని ఎవరను సంశయించుట మంచిదికాదు. ప్రజల కెంతటిని అధికారి ఆగ్రహము కలిగింపకూడదు. అట్టివి జరిగినప్పుడు వానిని గౌరవంతో కొండలెలుగ చెప్పేవా రుండును.

మొదటికోజు విచారణ జరిగినప్పుడు, నాకంత ఓడిక తేకపోయెను. నీవు పెంకజము చేసితిని. నీ చెంపలు వాయ గొట్టింది నేను తప్పుచేసితిని. అయ్యో, అట్లు చేయించితిని గదా యని విచారించుచుంటిని. నీవు గౌరవముగ నున్నవో యేమి క్కును రాదు. నేను మర్యాదగానే యుండును. నీవు గనుక తిన్న గ నుండనియెడల నీపని పట్టెదను. కేసు విచారణ యెమో న్యాయముగనే జరుగును. సహేతుకముగ నీవు చెప్పుకోవలసిన సంగతులను చెప్పుకోవచ్చును. నీవు గనుక నిర్దోషిని తేల్చినవో నేను మలదారునికి ను 50 లిచ్చెదను.

ద్వితీయుని. 2. దోబ్బు

మహాత్ముని నిష్పంథముమీద ఇష్టిచిన్ను తోచును.

సర మైకేలు ఓడ్డయ్యుడు కాంచనగిరిలో మాషింపగా నిట్లే చేయించితి. మహాత్మునిమ్మపట్ల మైంది కాదని పోరు అణి పుటకనియు మాటలనుబట్టి తెలియునే తెలియను. తాను చేయు దునని చెప్పిట్లు ఆకోజునే చేయకపోయెను. ముద్దాయి చెప్పు కొనేరంగతులను క్రధతో విని వ్రాసికొందు ననెను. ముద్దాయి ఒకసంగతి వ్రాయుచునికోరెను. అది మేష్ట్రీలుకు ఇచ్చెనులేదు. అందుచేత దానిని వ్రాసికోలేదు. రాజధక్తిపరాయణుల కొరకు రుదొలు మలదారునికి కిచ్చెననెను. వీనినిబట్టి అతినిమ్మగ్గురము తెలియచున్నది. తానుచేసిన తప్పు కీర్తనాయలు పరిహారముగ నుండునని అతడు తలచెను. ప్రభుధక్తిపరాయణులను, ముద్దాయి సేరమునకుగాని దోషమునకుగాని ఏ సంబంధము లేదు. అట్టి స్థితిలో ముద్దాయి నిర్దోషిఅయితేనే రూపాయలిచ్చెదనని చెప్పు కులసిన పనియేమి? మేష్ట్రీలు ముద్దాయిని కొట్టించెను. అట్టి వాడు మేష్ట్రీలుపనిలోనుండ వచ్చునా? నాగరిక ప్రభుత్వము క్రింద ఉద్యోగిగ నుండ వచ్చునా? ఒకసంగతి మాడును. ఇంట్లందు ముఖ్యన్యాయాధిపతి తనదగ్గర విచారణకు వచ్చిన ఖయిదీనికొట్టి ఆ యుద్యోగములో నుండగలదా? భారతప్రభుత్వ ముకు బాధ్యత యున్నయెడల ఆ మేష్ట్రీలును పనిలో నుండి తీసివేసి మామూలు సేరగాని విచారించుగట్లు విచారించవచ్చా? ముద్దాయి విచారణలో నుండగా ఇడ్డికొట్టినప్పుడు దానిని నిల్ల త్తము చేయుటకు ఓలులేదు.

ఆ మేష్ట్రీలు జాతీక చాల అపచారము చేసెను. దానిని చూచి మంగ్రులారకొందురా? మేష్ట్రీలు తమ కాళ్ళకు సంబంధించినవాడు కాదు గనుక మా కే మి ప ని యం దు రా? నిరాకరణవాది కర్తవ్యము స్పష్టమే— గవర్నమెంటు ఉద్యోగు లిట్లు చేసి కొలదియు మన కార్యపరత్వము ఎక్కువ కాక లేను. ఎవరెంతవల నిట్టికార్యములు చేయుటకు సాధ్యమగుచున్న దో ఆవధతి తీసి పోరవేయునకు మనము తృప్తిపడకూడదు. ముద్దాయి వాదనలను

కండక వాయిదాకు కండు కోజులకు ముందుగా తీయగి గా క్రింది వాక్యాలము దాఖలు చేసెను.

పందేమారకము.

నేను నిర్దోషిని— నేని వాక్యాలము దాఖలు చేయవలసి వచ్చినదికోబ్రహ్మనే మేష్ట్రీలు నన్ను ఆనమానపరచెను. నామత మును నాజాతినికాడ తృణీకరించెను. నన్ను లెంపకాయ కొట్టించె ను. ఇది దురన్యాయము, కూర్కము. కావున నేను గౌరవములు కాపాడుకొనుటకు మామముగ నుండునని శపథము చేసితిని.

నాదేశమునకు భగవానుడు ముక్తిని కలిగించుగాక

నుహాపిరలియగి

బులెందమహారు

అక్టోబరు 4, 1921.

అతడు దైర్యముగను, నిష్కొగమెలముగను తనభావము లను తెలిపెను. ఖయిదీలకు రక్షణ గున్నదా లేదా య ను

విషయము నిర్ధారణ చేయవలసియున్నది. కావున కొంచెము విపులముగ చర్చింపవలెను.

నామట్టుకు నాకు మాడ మానమువలన కార్యము కలు గదని తోచుచున్నది. కొట్టిన కోజున ఖయిదీ కొట్టెలో నుండ నని చెప్పవలసినది. విచారణకు ఇక లొంగని చెప్పిన పాగుండే డిది. తాను కొట్టెలో కూర్చుండవలసినది. ఇట్లు చేసిన తగిన కాస్తీ చేసినట్లే అయేదికాని— దౌర్జన్యరాహిత్యమువలన కష్టపడ వలసియున్నది. వారంటులు వచ్చినపుడు కొట్టెలకు వెళ్లవలసి యున్నది. ఇట్లు చేయుదు రని తెలియదు. కాని మేష్ట్రీలు విప రీతిచర్య నారంభించెను. దీనికి తగిన విరుగుడు కావలెను.

దౌర్జన్యమునకు బద్ధులమై యుండుచున్న మాత్రముచేత నీచపుషులు చేయవలయుననిలేదు. కడుపులమీద ప్రాకవలయు ననిలేదు. ముక్కును నేలమీదపెట్టి రాయునని లేదు. అంగ జెండాకు నమస్కరించుటకు నడిచిపోవనిలేదు. మనలను తుపా కీతోకాల్చి చంపెను ఇటువంటిపనులు చేయునని ఎక్కడను లేదు. కావున జలియనువాలాపాగులో చేరిప్రజలు తుపాకులు కాల్చుట తోడ నే పా రి పో పు ట వా రి ధ ర్య ము కాదు. దౌర్జన్యరాహిత్యమంద్రిము వారికి తెలిసియున్న యెడల వారు తుపాకులు కాల్చుచున్న స్థలమున కభిముఖముగ పోయి జేతమునకు ముక్కిలుగనకు నమ్రతముతో వారు మహా సంతోషముతో చనిపోయి యుండుట విధాయకము. క్రూరుని బలమును దౌర్జన్య రాహిత్యము శలీచేయును. ప్రతిక్రియమాపక పోవుటవలన వతని ప్రయత్నములు వ్యర్థమగును. జనరలు దయ్యర కొలిచిట్లే మనము చేసితిమి. తుపాకుల కాల్పులను చూచి మనము పారిపోవలయునని అతడుతలచెను. మనమునే పారిపోతిమి. మనము పొట్టలమీద ప్రాకవలయునని కోరినాడు మనము ప్రాకితిమి. ముక్కులు నేలమీదపెట్టి రాయుననెను. రాసితిమి. మనము నిష్పయముగ నుండినయెడల భీతి పారిపోయి యుండును. అందరికిని అంతటిదైర్య ముండదు. మనలో కొంద రికి అదంతలమైనదైర్యము లేనియెడల, ఏడాదిలో స్వరాజ్య మునిధిపదేవుడు, ప్ర తి క్రి య జ ర ప కు ం డ అవం చలముగ ని టు వ బడవలెను. క్రూరుని బలము ప్రతిఘటన లేనప్పుడు అది అతనిమీదనే పడును. గాలిలో లీనముగ చేయి విసిరినయెడల రెక్కగూటినుండి చేయి బారిపోవును. క్రూరునిబలము నింతే. అహింస కార్యరూపము దాల్చుట కాన నొల్లంపునము. బలవంతు లవలంబించెడి అహింసను దుష్టులు లవలంబించెడి కార్యవిరహితమగు అహింసనుకాండి వేరుపరచును. మృత్యుమువలన స్వరాజ్యము మనకు సిద్ధింపదు. క్రియారహిత మగు అహింస మనకు కార్యకారి కాదు.

అయితే మనకింతటిగదా మున్నదా? మన నిబంధనలను, తీర్మాన ము ల ను పాటించునంతటి కార్యకర్తీ మనకు న్నదా? పదిరెండుమాసములలో మనము చాలకార్యములను చేయ గలిగితిమి. కాని కాననొల్లంపునము చేయదగినస్థితిలోలేము. మన అంతరాక్షకు విరుద్ధము లేకుండ స్వబుద్ధితోచేసిన నిబంధనలను మనము కరసాపహించవలెను. మనమీద వితరులు ప్రయోగించి కరసాపహించు మనువానికంటె స్వబుద్ధిచేతను నిర్ణయించు వానిని యెక్కువగ పాటించవలయును. ఇతరులు చేసినవానిని పాటించనియెడల తిండితురు. అందువలన నిమ్మగొలి కలుగును. స్వబుద్ధిచేత చేసికొనిన నియమములను పాటించ నల్పమిట్లు కాదు. మన కట్టిసంస్కారము కలుగ లేదు. కాననొల్లంపుమునకు సిద్ధముగలేము. కావున ప్రతివారు ఆత్మపరీక్షను గావించుకొని తమలోపములను సవరించుకొందురుగాక.

1920 వ సంవత్సరమునకు పంజాబు రాష్ట్రపు పోలీసుప్ర భుత్వనివేదిక తయారై డి. 1919 లో 509 హత్యలు జరిగెను. 1920 లో 550 హత్యలు జరిగెను. దారిద్ర్యోపశ్ఠ 19239 నుండి 24179 కి పెచ్చిపోయెను. దివిటీదొంగతనములు 180 నుండి 70 కి తగ్గెను. దుర్ఘాల్లని సంకేహించి, పోలీసులు 13000 మందిని వెంబడించుచుండిరి. అపరాధ సరిశోధక దాఖలవారిని ఈ సంవ త్సర మతినిశేమముగా నుండెను. పదలిపెట్టబడిన నైతిక కాననపు సేరథుల ప్రవర్తన మనంబ్ర ప్రికరముగా నుండెను. విశేషములనుండి తిరిగివచ్చిన సిక్కులు ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగ ఆందోళ నము చేయుచుండిరి. వాయవ్యదిశయం దుండు రయలుసమ్మెక ట్లు, హజరత్ యాత్ర, శిక్కుసంఘమువారు అక్టోబరు మాస మలో సహాయనిరాకరణము నవలంబించుట మున్నగునవి పోలీ సువారి కార్యభారమును పెచ్చించెను. రాజకీయసభలు 1400 కు పెగి జరిగెను. అపరాధజరిగోభవదాఖవారు 875 సభలకు వెల్లిఉపన్యాసములను వ్రాసికొనిరి. అని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు వ్రాయుచున్నారు.

నెల్లూరు మండల ఆయుర్వేద యూనాని ప్రథమ సమ్మేళన బోవధాది ప్రదర్శనములు కోపూత (నెల్లూరు జిల్లా.)

సమ్మేళనాధ్యక్షులు వైద్యరాజ ఆచంట లక్ష్మీపతి బి-ఎం-బి-సి-ఎం-గారు మద్రాసు.

అవ్వనసంఘాధ్యక్షులు బెజవాడ రామచంద్రాచెడ్డిగారు బి-ఎ-బిచ్చిరెడ్డిపాలెం.

ప్రవర్తనాధ్యక్షులు. పండిత చక్రవర్తి క్యామయ్యంగారు ప్రధానదిశిత్వములు రావుబహదూరు కలవల కల్లెక శెట్టిగారి భగ్యముర్యద వైద్యకాలనెల్లూరు, బాపియందర్ కాబూలో చాకింగారు, నెల్లూరు.

1917 సంవత్సరమున పూనానగరమున జరిగియుండు నిఖిల భారతాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనమున వైద్యాభివృద్ధి కై ఆహ్వాదింపబడిన తీర్మానము ననుసరించి ప్రకృతిమీ సమ్మే లనము నెల్లూరుజిల్లా కోపూరు నందు 1921 వ సం॥ నవంబరు 12-13-14 తేదీలలో, జయప నెల్లూరు ఆయుర్వేదమండలి వారిచే నిర్వహింపబడినది.

ఉద్దేశ్యములు:— 1. కాశ్మీరు పద్ధతుల ననుసరించి ఆయుర్వేద యూనాని వైద్యములను ఉన్నతిస్థితికితేల పాఠశాలలు చికిత్సాలయములు వాస్తవప్రతికూల సమ్మేళనములు మొదల గునవి జరిపించుట 2. వైద్యులను వైద్యవిద్యార్థులను యోగ్యత ననుసరించి యోగ్యతాపత్రాది సత్కారములచే సమ్మా నించుట. 3. ఓషధితిత్వము కారీరకాశ్రయ, మానకపరిభాష మొదలగుసంబంధవిషయముల విపులముగ చర్చించి నిర్ణయించుట.

వ్యాఖ్యచస. 1. కామారచిత్వము. (గర్భిణి, బాల, రోగిదిత్వము) ఈవిషయమును గురించి వ్యాసములు వ్రాయవల యును. శిశువులు తమవ్యాసములకు నిర్దవ్యముగ పేజీకి 20 పం క్తుల ప్రకారము 40 పేజీల వరకు కాశ్మీరు ప్రమాణములను తావుదు, వ్రాసి నవంబరు మొదటి వారమునకు లోపల సంఘ కాన్యగిర్విగారికి పంపవలెను. అవ్యాధి, పరీక్షక సంఘముచే పరీ షీంప బడిన పిదప ఉత్తమాది వ్యాసములకు బంగారు వెండి పతకములు యోగ్యతాపత్రములు నొనగబడును.

బోవధాది ప్రదర్శనము:— 1. నుప్రసిద్ధులగుకాశ్మీ యావధములు, భిక్షములు, కంటిబోవధములు, కజ్జలిలు, ఆ సమములు, అరిష్టములు, తెలములు, ఘృతములు, లేహ్యములు, మొదలైనవి. 2 ఓషధులు(మూలికలు)ఖరీదములు, యంక్రీశ్రమ ములు ప్రాచీనగ్రంథములు మున్నగునవి, వానిసామములు గుణ ములు, ఉపకములు తెలియజేయుచీట్లు, అంటించి 1 రూపా యరుగుముతో నవంబరు మొదటివారములోపల కార్యదర్శిగారి కేరంపవలయును. పరీక్షక సంఘమువారిచే పరీక్షింపబడిన ఓషధ ఉత్తమావధములకు వ్యర్థావిధికములున్న, యోగ్యతా పత్రములున్న 250 బడను.

వైద్యశాలక ప్రదర్శనము:— ఈ సమ్మేళన సమయ మున శ్రీసింహపురి నుగుణవిగాసపథివారిచే ఆయుర్వేదోద్ధరణము అనునాటకము ప్రదర్శించబడును.

నిబంధనలు:— 1. ఈ సమ్మేళన వైద్యవిషయములకు గురించి యువస్థానింప దలచుకొనినవారు 45, దినములు ముందు గా తెలియజేసిని తిరు కణ్ణవల్లం ఏర్పరుపవలెను. సభకువిచ్చే యొప్రతినిధులు ఒక్కొక్క రూపాయ రుసుము చెల్లించవలె ను. విచ్చేయువారుల వారము కోజులుముందుగా తెలియజేసిన వసతులు భోజనాదిసౌకర్యములు గలిగింప వీలుగానుండును— వ్యాసలేఖము నెల్లూరు మండలము వారుగనే నుండవలయును— ఆగ్లారా! ఈ సమ్మేళనము ప్రథమగురుచే వైద్యాభి మాన సోదరుల ఆభిమానము సంపూర్ణముగ నుండినగాని చక్రగ సెరవేర్చుటకు సాధ్యముకాదు. కావున అల్పసంఖ్యా కులగు సభ్యులచే నొప్పారు యాసంఘమునందు దడుగువారలై తప్పక దయచేసి ఆయుర్వేదోద్ధరణమునకై తోడ్పడ ప్రార్థి తులు.—ఇట్లు విన్నవించుచువిధేయులు. పండితచక్రవర్తి క్యామ య్యంగారు సుసూర్యక్షులు, విశ్వవాళం సుబ్బరావు వైద్య అధ్యక్షులు. ఆయుర్వేదోషధి భవనము కోపూరు) ప్రధాన కార్యదర్శి, పులుగుండ్ల నరసింహ కాశ్మీ, ఆయుర్వేద వికారడ భూషణ ఎ. ఏమ్. ఎ. సి, ఆయుర్వేదభూషణ ఏటూరు, శ్రీని వాసాచార్యులు, (సహాయ పండితులు రావు బహదూర్ కల వల కల్లెక శెట్టిగారి భర్తా ముర్యద వైద్యకాల, నెల్లూరు సహాయకార్యదర్శులు.

శతావధాని, దోమా వేంకటస్వామిగుప్తగారి నెల 1 వ తేదీని కోలూరుజిల్లా చింతామణిపురమున అష్టావధానమును చేసిరి. ఆపురమందలి యార్వవై శల్కబృందము శ్రీ అవధానిగా రికి 7000 రూపాయలను సన్మానమొసంగిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

అక్టోబరు 24:—ఈదినము గవర్నరు సర్ హర్రీస్ బట్లరు శాసనసభను ప్రారంభించు నవ్వడిల్లుపర్యటిం చెను: (పూర్వము మీరాష్ట్రముల కధిపతులుగా నుండిన ఆలక్ కేడలుగారు, సర్ జేమ్స్ లెటోచీగారు, రాష్ట్రీయశాసనసభలో పెద్దపులివంటి హరు డగు జిహంగీరాబాదు రాజుగారు నాకు జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నారు. సంయుక్త రాష్ట్రముల అభివృద్ధి బిల్లు మనముకొన్న దానికి రెండింటి కంటే మైగావచ్చుచి- మన రాష్ట్రము అనాదిగ భారత ప్రభుత్వమునకు ప్రతినంద త్వము విశేషమును సమర్పించుచుండినది, ఈవిషయములో వంగ దేశమునకు దెబ్బతగులనేలేదు. తగిలివను, గాయము లేర్పడ లేదు. ఇట్టి రాష్ట్రముగూడ తాత్కాలికముగ మోక్షమును సం పాదించినది. మనరాష్ట్రముకొంత సహాయమును కట్టకడపటయై గురువెడవలయును- రాబోవు వత్సరము మనము చెల్లించ వలసిన చందాలో చాలవరకు తగ్గించవలయు నని మన ప్రభుత్వము హరు భారత ప్రభుత్వము వారిని ప్రార్థించితి. ఆచరకాలము లో ఈపద్ధతి నేర్పడవలయునని కూడ ఆశీర్వాదించితిమి. నేను శాసనసభాసభ్యులుపంపిన కొన్ని తీర్మానములు మనరాష్ట్రమునకు సంబంధించినవి కావను కారణమున కొట్టివేసితిని. మనకు సంబంధించినవిషయములను దాటిపోగూడదు- ఇట్లు ప్రతి విషయము మీద చర్చలు జరుగువలయును, శాసనసభ పాఠశాల బాలుడవచ్చించు సమాజమును బోలీయించును, ఆచరణ యోగ్యమగు శాసనసభగా నుండజాలదు ఇచ్చట మీలోకొందరు ఓడిపోయిన తత్తణము భారత ప్రభుత్వమునకు అపీలుచేయుటకు సిద్ధపడుచుందురు. నిగంతుకాధికారుల పరిపాలనమునకు ఇట్టిఅపీలు సమాజములుగా నుండెను. ఇట్టిపద్ధతికి అభ్యాసపడి, అనుభవ జ్ఞానము లేని బాల్యావస్థయందుండు మీ రాజ్యాంగమున కిట్లు చేయుట అసహజము గాదు. మన కిష్టమున్న బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వనిర్మాణమునందు ఇట్టి అభ్యాసము లుండజాలవు. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వములందు దన్నిటియందును అల్ప-సంఖ్యాకులు శాసనసభ్యులు తీర్మానముల నంగీకరించునెడల, దేశాభివృద్ధి ఉండజాలదు.

రాజకీయపరిస్థితులు

మనరాష్ట్రములో దౌర్జన్యము, హత్యలకు బురి కొల్లుచున్న రాజకీయందోళనము విశేషముగానున్నది. దీనివలన కలిగిన విషమ పరిస్థితులను బాహుద్రోలుటకు ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇట్టి ప్రయత్నములను, కొందరు ప్రజలు “నిర్బంధములు” అని పిలుచుచున్నారు. బాధ్యతను నిర్వహించుచున్నామని బలికెడు సంఘములు, మహనీయులు నూర్లకొలిది, నేలమంది రాజకీయ నేరీథులు చెరసాలలందు కృశించుచున్నారని బహిరంగముగా చాటుచున్నారు.

ఈ సంవత్సరము జనవరినుండి జూలై అఖరు వరకు 22 మంది రాజద్రోహమునకొ చెరసాలకు పంపబడిరి. 144 వ సెక్షనుకే తీర్పులను ధిక్కరించినందుకు 41 మంది చెర సాలకులకు పంపబడిరి. 101, 108 సెక్షనుల ప్రకారము సెక్యూరిటీకి చెల్లించక, తీరగొనించినందుకు 26 మంది కారాగృహములకు పంపబడిరి. మొత్తముమీద 101 మందిని చెరసాలలకు బంపవల్య ిచ్చును. ఇందులో 67 మంది సత్వవర్తక కలిగియుండుటకుని సెక్యూరిటీలేనిచ్చి, కేయిలునివాసము తప్పించుకొనియుండవచ్చు ను. 107 వ సెక్షను కేసుల నేకములు రాజకీయసంబంధమైనవిగావు. ప్రభుత్వమువారి దృష్టిపడినచో, 108 సెక్షను కింద కేసులన్నీటిని రాజద్రోహపు సెక్షనులు 124 ఎ, 153 ఎ క్రిందకి మార్చుటకు సులభ మగా నుండెను. అనేకమంది సన్మాన్యము నవలంబించెదమని వాగ్దానము చేసి నక్షణమే విడుదల చేయబడిరి. ఇంక ననేకు లిట్లువాస్తవ్యముచేసిన నిమిషమున విముక్తి బొందగలరు ఆందోళనము విపరీతముగానున్నప్పుడనేకరాజకీయ సభలు 144 వ సెక్షను కింద నిషేధింపబడినవి. ప్రభుత్వమువారిచర్య సంపూర్ణవిజ యమును బడసెను. జనవరి జూలై మాసములలోను సహాయ ని రాకరహితవలయులు మూత్రమే 405 పెద్దసభలను జరిపిరి ప్రతిన భకు 1000 మందికి మైగా వెళ్లుచుండిరి. వారు చేసిన చిన్న సభ లకు లెక్కలేదు. ఆక్షేపణ చేయువారి నోళ్లను ప్రభుత్వము వారు మూసివేసిరి, అని నిం దిం చుటకు హేతువు సహజమైనది. ఈ సంవత్సరము మొదటి నవమాసములలో 5 గొప్ప అల్లరులు జరిగినవి. మనసిబిలు అధికారులే ఈ అల్లరుల నణచి వేసిరి. సామాన్య శాసనములను ప్రయోగించి, గలభాలు జరుగుట

కు పిలువేకుండ ప్రభుత్వమువారు చేయుచుండిరిగాని అసామాన్య పరిస్థితు లుండుటచే నాలుగు నుండలములలో (అయోధ్యలో) 5 సెలకాలము రాజద్రోహపు సభలచట్టమును ప్రయోగించవల సినచ్చెను. చెరసాలలందలి రాజకీయ నేరీథులకు ప్రత్యేకముగ నేర్పాట్లు చేయబడెను. ప్రభుత్వమువారు వాక్వాస్తవ్యత్యమును నిర్వహించలేదు; పశుబలము వాడకుండ గలభాలను, అల్లరులను తగ్గించివేసిరి. కాంతి క్రమములను సెలకొల్పి, రాజభక్తిగల పౌ రులను ప్రభుత్వము సర్వకాల సకలావసరయందును తప్పక రక్షించును.

అయోధ్య అరెస్టులు

రయతులకు గాను ఈ బిల్లు తయారుచేయబడినది- నిరం కుళముగ భూస్వాములు రయతులను వెడల దరుముటకు పిలు లేకుండుటకుగాను పట్టును తయారుచేయవలసి వచ్చినది. పం శహారంపర్వపు హతుల విషయమై బిల్లుని ప్రాయములుగలవు. తానిని గురించి ఈ శాసనసభకుగల, అధికారమును నేను ప్రశ్నిం చను. ప్రకృత పరిస్థితులకు అనుగుణ్యమగు బిల్లును నేనును, నా ప్రభుత్వము వారును చేరితయారు చేసితిమి. తాలూకాదారుల నేకవిధముల ఉదారత్వమును గనుబడిచిరి. మీరనుకొన్న రూపమును దాల్చుకున్నను, బిల్లులో నభివృద్ధిగావలలు గలవు. నిష్పక్షపాతులను కొందరిని నేను స్వయముగ దీనిని గురించి విచారించితిని. రయతుల కీబిల్లు అసం తృప్తి కలిగించలేదని వారు నాతో చెప్పిరి. ఈబిల్లును ప్రవేశ పెట్టినప్పటికీ, రెండు చోట్ల తాలూకాదారులే సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈ బిల్లు ప్రకారము ప్రతిరయతు రక్షించవలయు. మీ చర్చలతో నాకు సంబంధము లేదు. భూమి అల్లరులలో రయ తులు పాల్గొనలేదు. భూమి లేనివారు లేకును పౌరులు గావల యునని అల్లరులను చేసిరి. భూమి లేని ప్రజలకు భూమి కావలయు నను తుదాదాప్ర శిన్నటువంటి తరుణమందు భూమికి సంబంధిం చిన శాసనము సెక్రటులు అతి దుర్లభము.

ముగింపు

మీ భేదములను, కలహములను ముగిపొందు. రాజ భక్తిని కలిగియుండుటకు దందలు వికమత్యము గలవారై యుండుడు. ఇట్టి వికమత్యముతో నేల్లయమరాజుగారికి మీరు స్వాగతము నియ్యవలయును.”

రాజీనామా పెట్టిన శాసనసభాకార్యదర్శి పండిత ఇక్బల్ నా రాయణగారు నేటిదినము అధికారతరస్థులతో జేరి కూర్చుం డిరి. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములనుగురించి చర్చింపవచ్చు నాయని పండిత ఇక్బల్ నాథుగారు అభ్యుత్థుని ప్రశ్నిం చిరి. గవర్నరుగారి ఉపన్యాసముమీద చర్చించకూడదని అభ్యుత్థు డాజ్ఞాపించెను.

చెన్నరాజధాని ప్రాథమిక

పాఠశాల పాఠ్యాయుల సమావేశము. డిసెంబరు 10, 11 తేదీలను ఆర్కాటులో ద్వితీయ చెన్న రాష్ట్ర ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాయ సమావేశము జరు గును. ఈ సంవత్సరము ఉత్తరార్కాటు జిల్లా ప్రాథమిక పాఠ శాల పాఠ్యాయుల సంఘమువారి సమావేశము నాహ్వానించిరి. ఈ సమావేశమునకు నేలకొలిదియుపాధ్యాయులు రావచ్చును- అందుచే విద్యానిమిషముక ప్రదర్శన మొకటి జరుప తీర్మానింప బడినది. ప్రదర్శనోపయోగమువలయు విద్యాధులు ను ఉపాధ్యాయులను మాత్రము తయారుజేసి పంపవలయును. ఆ పంపిన వస్తువులను సాఫ్తమైనంత జాగ్రత్తగ నుంచెదరు. వాని నమృదభరించవారు వానివై ధరులను నమోదుచేయవలెను. ప్రదర్శ నమైన పిదప వస్తువులను మరల సుప్రభుత్వము కమిటీవారి భరిం చెదరు- ఆ పంపుటలో నేమైనవస్తువులకు భంగము వాటిల్లేనేని పిరు వ్రాచివేడరు. ప్రదర్శనార్థము పంపువస్తువులను నవంబరు 15 వ తేదీ లోపుగా పి. కే. డి. తరు, పెక్రిటరీ యెట్టి విషను కమిటీ, ఆర్కాటు పంపవలయును.

ఈసమావేశమునకు వలయు ఖర్చులను నేదవారగు ను పాధ్యాయులు భారము భరింపజాలరు. ప్రతినిధులుగ వచ్చిన వారిలకు భోజనవసతుల కేయవలసియున్నది. అందులకు చాల డెబ్బు కావలయును. కాని నిరంతరదానకర్మిష్టులగు ప్రజలంద రును యథాశక్తి విరాళముల బంపి భోజనవ కేయవలయును. విరాళములను పంపువారు, మహమ్మదు బడియొడ్డేను చూర్లీసా హెబు (చెన్నై) డెంటు, ఉత్తరార్కాటు జిల్లా యెలిమెంటరీ స్కూల్స్ ఉపాధ్యాయుల సంఘము, ఆర్కాటు, అని పంప వలయును.

వైద్యముయులను మాకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు జనబ్. సి. అబ్దుల్ హక్కిం నా హెబు బహదూరు గారు వ్రాయుచున్నారు.

భారతీయులు బ్రిటిషుగయానాకు వలసబోవుట

సిమ్లా, అక్టోబరు 24:— భారత ప్రభుత్వము వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

“భారతీయులు కొందరు బ్రిటిషుగయానాకు వలస వెళ్లి, శాశ్వతముగా నచ్చట నివసించ వచ్చునని జెప్తుట 1919 వ సంవత్సరాంత్యమున బ్రిటిషుగయానా ప్రభుత్వరాయబార మొకటి భారతదేశమునకు వచ్చెను. ఈబిధానమును పరిశోధిం చుటకు భారత శాసనసభ వారు ఒకకమిటీని నియమించిరి. గౌ సర్. సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు అకమిటీకి అధ్యక్షులు. ఆవలసదేశములో నితరు లనుభవించుచున్న హక్కులను స్వాతంత్ర్యములను భారతీయులకిచ్చునట్లు స్థిరపరచక ముందే బిధా నము పరిశీలించి, ఉపయోగ ముండదనికమిటీవారు తెలిపిరి. ఇందు కుగాను, బ్రిటిషుగయానా రాయబారులు మరియొకవిధానమును తయారుచేసి, ఇతరులతోబాటు భారతీయులకు సమానహక్కులు, సమానస్వాతంత్ర్యము లుండునని నిర్ధారణచేసిరి. అంతట కమి టీవారిట్లు తీర్మానించిరి.

రాయబారులు మనమడిగినదానికి అంగీకరించినారుగాన భారతీయులు కొందరు బ్రిటిషు గయానాకు రాయబారులుగా వెళ్లి, అచ్చటిపరిస్థితులను గమనించి, భారత ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయవలయును.

బ్రిటిషు గయానా ప్రతినిధులు తయారుచేసి యిచ్చిన స్కీ మును భారత ప్రభుత్వమువారు రాజ్యాంగకార్యదర్శికి బంపి ఈస్కీము బ్రిటిషుగయానా ప్రభుత్వమువారు శాసనముగా గా విం చెదరొకనుగొనవలయునని ప్రార్థించిరి. వారియుల కంగీకరించు నెడల, కొందరు భారత ప్రతినిధులను బ్రిటిషుగయానాకు పంపెద ము. పీఠచ్ఛటిదేశపరిస్థితులను కనుగొని రాగలరు. భారతీయుల చచ్చటికి వలసబోవుటకు మరివివిధమైన ఏర్పాట్లు అవసరమౌ వారు కనుగొని రాగలరు అని భారత ప్రభుత్వమువారు రా జ్యాంగ కార్యదర్శికి వ్రాసిరి.

బ్రిటిషుగయానాలో నివసించుచున్న ఇతరులతోబాటు భారతీయులకు సమానరాజకీయస్వాతంత్ర్యము లుండుననియు, అందుకుగాను అచ్చటిప్రభుత్వమువారు చర్యదీసికొనుచున్నార నియు రాజ్యాంగకార్యదర్శి మాకు తెలుపుచున్నాడు; గాన భారత ప్రభుత్వమువారు తమప్రతినిధుల నచ్చటికి బంప తీర్మానించిరి.

బొంబాయి వ్యవసాయ శాఖాధికారి జి. యచ్. కీటింజి సి. వి. ఇ. వి. సి. యస్. గారు (సెలవు మీద! ఆంగ్లదేశ మందున్నాడు) మ-రా-రా-శ్రీ దివాను బహదూరు పట్టు కేశ వశిష్ఠగారు (మదరాసు శాసనసభా సహాయాధ్యక్షుడు), భారత దేశనేక సంఘసభ్యులగు వి. యచ్. జేవరీగారు (అల్ల హాబాదు) బ్రిటిషుగయానాకు బయలుదేరి వెళ్ళుదురు. 1922 వ సంవత్సర ము ప్రారంభమున మీరు మువ్వరు బ్రిటిషుగయానా చేరక చ్చును.

బ్రిటిషుగయానా దేశపరిస్థితులు, బ్రిటిషుగయానా ప్రతి నిధులు తయారుచేసిన వలసదేశమునకు వెళ్లుటకుగించిన విధా నము భారతీయుల యోగ జ్ఞేములకు తగియున్నదా, అచ్చటికి వెళ్లగోరు భారతీయుల కింకేమైన వాగ్దానములను చేయవలసరమౌ యని ఈముగ్గురు ప్రతినిధులు విచారించవలయును.”

బొంబాయి మిల్లు కూలివాండ్రు సమ్మెకట్టు.

అహమ్మదాబాదు, అక్టోబరు 24:—మిల్లు అధికారులు మిల్లుకూలీల కియ్య వలసిన బహుమానములను గురించి కొన్ని తగాదాలు గలవు. బహుమానములను పంచివెట్టనియెడల, సమ్మె కట్టెదమని కార్మికులు మూడురోజుల నోటి నీయ్య వలయు ననియు తరువాత సమ్మెకట్టవలయు ననియు గాంధీగారు తీర్మా నించిరి. సమ్మెకట్టిన పిమ్మట, కార్యకర్తలు కింకేమైన పని జూచుకొనవలయు నని గాంధీగారు వలస బిచ్చి.

కలకత్తా ట్రాన్స్ సమ్మెకట్టు

కలకత్తా, అక్టోబరు 24:— మహానాగారి అభ్యుదయ క్రింద సామవారమురాత్రి ట్రాన్స్ సమ్మెకట్టెద సభ జరిగెను. మం గళహారము అక్టోబరు 25 వ తేదీ ఉదయమునుండి సమ్మెకట్టి వలయునని వారు తీర్మానించిరి. పనివాండ్రు శాంతిచిహ్నమై, దౌర్జన్యరహిత్యముతో ప్రవర్తించవలయు నని మహానాగారు హితోపదేశము చేసిరి.

చెన్న పురి ఆయుర్వేద పచారిణి సభవారి యజమాన్యము క్రింద పండిత మధురయుముత్తు మొదలయ్యారు గారు "ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి సలహాలు" అను విషయమునుగూర్చి 26 తేదీ యుపన్యసించెదరు. శ్రీ. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారిని అధ్యక్షత వహించుటకు కోరితిమి. సభ జూరీటువునులూని ముత్యాపేట హైస్కూలులో జరుగును. సభాసంతకము మాజకులూ తరు సహాయముతో నివేదియముననే యుపన్యసించెదరు. ఇంకను చాలమంది దైద్యులీ సందర్భమున పాల్గొనెదరు. అందరి విచ్చేయ ప్రార్థనలు. ఈసభాసభ్యుల సమావేశము 28 వ తేదీ 7-30 గంటలకు తిరునల్గి క్లబ్బి కులసింగపేరుమార్ వీధిలో దివాణ్ జవాదరు కె. కృష్ణస్వామిరావుగారి గృహమున జరుగును. ఆ సమయమున నీ విషయములు చర్చింపబడును:— (1) 1920-21 సంవత్సరమున లెక్కల విచారించుట (2) ఆడిటరుని నియమించుట (3) కబురీవారు కూచించిన ఇతరవిషయములు.

నారీ మనోహర పత్రి పనులు

విశాఖపట్టణము

మూలధనము - లక్ష రూపాయలు
వంతువిలువ - ఒక రూపాయ

ఉద్దేశము

1. పేరు పేరు జాతుల పేరులను పత్రి పునరేక్షనులో పంపించుట.
2. పనివాండ్రు చేత నేతనాలు వడికించి వివిధములగు బట్టలు నేయించుట.
3. పనివాండ్రు జరూరయిన మూలధనము స్వల్పకడ్డకీ అప్పు నిచ్చుట.
4. ప్రతివోట ప్రాంతీకముల వచ్చుటవల్ల తయారగు చున్న నూలుబట్టలు న్యాయమైన ధరకు కొనుట.
5. నూలునడకడము, బట్టలు నేయడము అనుభవకాలముల ద్వారా నేర్పించుట.
6. లాభములో నాలుగవవంతు దేశసేవకు వినియోగ పరచుట.

విజింట్లు

ప్రతి గ్రామములోను వంతుదార్లను చేర్చుట, డిపోలను స్థాపించి, నూలు వడికించి బట్టలను నేయించుట మొదలగు కనులకుగాను జీతము కమిషను పైని యేజింట్లు కావలెను.

లక్ష్మీరాజు -

అప్పలస్వామినాయుడు,

(3168)

స్థాపకుడు.

స్వదేశ మాననిరిత వస్తువులు.

గట్టి పని!

మెల సరసము!!

ప్రళయమైన ఉక్కుతో తయారుచేయబడు చున్న చిన్ని, పెద్దపైజల మడతచాకులు, పేనా కత్తులు, బత్తాయికత్తులు, లీవరు విశేషముగా చేసిన తయారుచేయబడుచున్న అన్ని పైజల యిత్తడి కప్పతాళములు, ఇనుకకప్పతాళములు, మేలయిన మగలికత్తులు, ఇత్తడి యినుముకలిసిన కప్పతాళ ములు, మంచి తాళములతో బందోబస్తు చేయ బడిన యినుపుపెట్టెలు వగైరా సామానులు మా కర్మాగారమున తయారుగుచున్నది. (3081)

ధరభాగ్యము పంపిన ధరలు తెలుపబడును.

కర్రలకు సరఫరాచేసిన కమిషను నియమము.

తంతి చిరునామా: బి. వెంకటేశ్వర్లు లండన్ కో., "ఇండస్ట్రీసు" కట్టర్లు లండన్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం. పెద్దాపురం. (గోదావరిల్లా)

మలయ చందనము.

గనేరియా అను నెగరోగమునకు మూలము.

పథ్యములేదు. పిచికారీతో పులిక. ఎలుపు, కెలుపు, పచ్చ, అను ముదు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజ్ ధము. దట్టి 1-కి నెల 2-4-0

1 చండినీ (మలయచందనమున కనుపానము) బొమ్మ 8-0-0

1251

ఋతుశోధక

ఋతుశూల మున్నగు గర్భాశయ దోషములను బోగొట్టి సంతానము నొసంగు చింతామణి. దబ్బా 2-0-0

పీయూషము

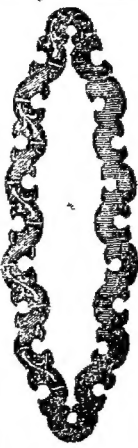
కాఫీ, టీ, కోకోలకు బదులు. మంచినీరూపన. గుణము గల ఆయుర్వేదయోగము. దబ్బా 0-12-9

గంధర్వఘృతసే, రాయవరం, (గోదావరి.)

వనాచారనర్సరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టుటకుందు పేరెన్సిక గాంచినది. ధర 1-1-0
ఇండియా సిలోకొనందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు పోషితముగా పంపబడును. (2978)

సామము సి. డి. సామంట్.
నెం 144 ఫననవాడి బొంబాయి.

నమ్మకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్నముల నగలు, ఇతరవస్తువులును

వాతకు యిచ్చిన పుచ్చుకొని

చైతన్య ఇవ్వబడును

ఉచిడి-రామయ్య శెట్టి

గురుసామిశెట్టికంపెనీ

25, కై నాబాబురోడ్, మదరాసు

నగలు వాణ్యముగాను పూచీతోడఁ గలిపిన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట మంచబడును. తయారుచేసినవాటిని అతిక్రమముగా అర్జున పేరకు తయారుచేసి యుక్తబడును. ఒకసారి అర్జున యిచ్చి నగలు తయారుచేసికొన్న వారి చలన మా ముక్కుము తెలిసికోవచ్చును.

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి

తేది నుండి అన్నిధరలు మార్చబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road,
BOMBAY.

ఇప్పటికాలము ననుకరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తక్కువ గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద వైద్యధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తు కదర్చునందు అన్నిటిలో బంగారు సత్తములు అనుగుణిగా నిచ్చియున్నాము.

ప్రతి క్షణ విలాసమునందు మౌనముతో భరతవత్స పంపబడును.

హిందూ వర్తనాధికర

వర్ణము

ఆయుర్వేద యావధముల శిక్షావాది (288)

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రైవేటు కంపెనీ, సోల్ ఏజెంట్లు, కాకినాడ.

KARUNA OIL
THE IDEAL HAIR TONIC

మిక్కిలి పుష్కలమగు యిండియా శేకమునందు మెదడునకు చురుక గలుగుటకును ముంద్యము వదలుటకును వ్యాకర్షి హియ్యుటకును తల వెండ్రుకల పరిశుభ్రముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతి శ్రమియును ప్రోత్సహించుచున్న ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టరు)

తల వెండ్రుకలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తి తలనూనెయందు కలవు. చుండును పోగొట్టును. శిరోజములకు పట్టు వంటి పెద్దదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. తన మొద గుట్టులకు కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలనూనె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలకును పురుషులకును, పెక్కుమందికి మహాప్రకారము మొనరించినది.

నేడు ఏని నువ్వయోగించిచూడుడు.

నెల ఒకబుద్ధి 1-0-0 డి. పి. చార్జి 0-6-0 అణాలు.
ముదురుబుద్ధి 2-10-0 డి. పి. చార్జి 0-12-0 అణాలు
డి. పి. వనెయూర్తరు కమిషనున్నప్పు 0-2-0 ప్రత్యేకము.

సోల్ ఏజెంట్లు.
ఆంగ్లోయిండియాను డ్రగ్ అండు రెవింకలు కంపెనీ.
155 ముమ్బాయి, బొంబాయి.

D 126 W 100.

ఆంధ్రపత్రిక చందావీర్పాటులు

1921 వ సం॥ మార్చి మొదటితేది నుండియును సీ క్రిందివిధమున చందాలు వీర్పాట్లు చేయబడినవి.

దివసత్రిక సంవత్సర	చందా రూ	24	0
,, ఆర్ధసంవత్సరము	,,	12	0 0
,, మూడుమాసములు	,,	6	4 0
,, మాసమునకు	,,	2	2 0
వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి	,,	4	0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడును.			

సంవత్సరాది సంచిక

దివసత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0	0
దివసత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు	1	4	0
వారపత్రిక చందాదారులకు	...	1	4 0
ఇతరులకు	...	...	2 0 0

ప్రస్తుతము పోస్టుల యాబుప్రకారము 0-2-0 రిజిస్టరు చార్జి అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణి యార్జరు పంపిన ఈ ఖర్చు తగ్గును. పి.పి.లు పంపినవో సాము మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

అప్పుత విద్యుత్ ఫలదర్శిని

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి పుష్కలముగకరము. ఇది మారుమోటులకు జాతకము, పుట్టినతేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అపునరములేను, నులక మైన తెలుగులో వ్రాయబడినవి. గొప్ప స్వపి కేటులను పొందినది. నెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు ఆర్. బారాయణరావు. పంతులు డి. ఏ. డి. ఎల్. గార్లిల్లు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంకలనము కలిగించునని నా నిశ్చయము." పుస్తకములు వలయువారు యీ దిగుక చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.
2828 పోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

అమ్మలో నన్నది. 25 వ ఆక్టోబరునకు సిద్ధ మగును. కొలదిప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి గాన మీ ఆదరులను వెంటనే రిజిస్టరుచేసికొనవలెను. ఇక్కడి సంపూర్ణాంశ్రికరణము; చక్కని పెద్ద ఆము; స్టేజి కాగితము; సుమారు 200 పుటలు.

గాంధీనహాతుని

ఆరోగ్యదర్శని

(బు 870)
ప్రతి 1 కి 12 ఆ; 12 ప్రతులు రూ 8 లు;
నేతు బ్రదర్లు, మచిలీపట్నము.

నిర్ణయముగ తయారుచేయబడిన కాశ్రియ వైద్యధములు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.

తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
13, హార్బన్ రోడ్, ముంబాయి - మదరాసు.

DUNCAN STRATTON & Co.

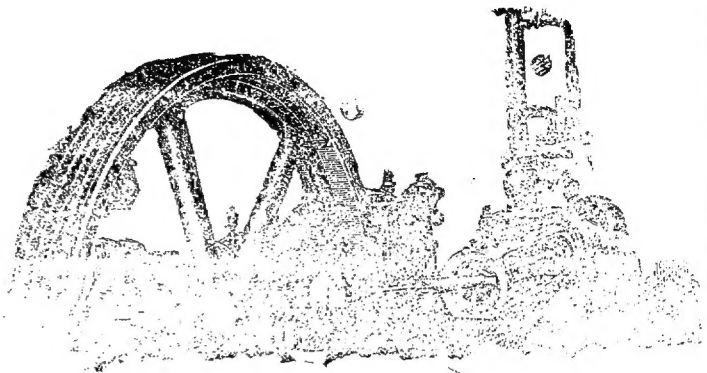
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ ఆండు కో.

(2412)

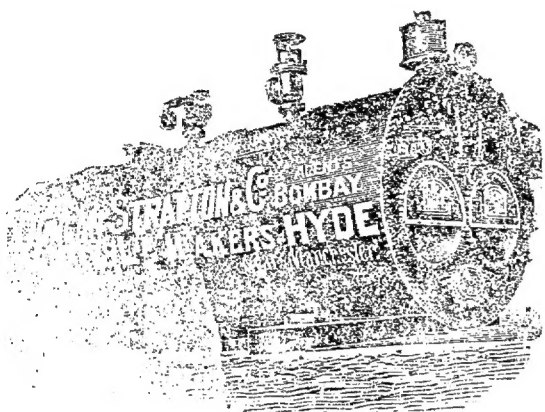
ఎంజనీర్లు, మెషిన్ల ఇంజనీర్లు, 9 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మందులు — డయామీటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యుండును.
స్టీంబర్నింగు మెషిన్
80 హానుల మొదలు
160 హానుల వరకు.

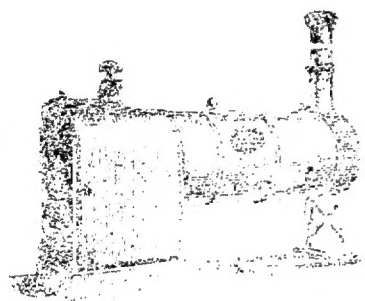

స్ట్రాటన్ స్ట్రాటన్ కార్పొరేషన్ బాయిలర్లు.

స్ట్రాటన్ స్ట్రాటన్ లంకామైరు బాయిలర్లు.
పొడవు 23 అ. మొదలు 32 అ. వరకు.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. వరకు
మొదలు 100 హానుల వరకు

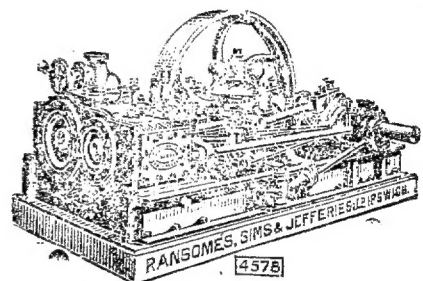
లోకో మల్టిప్లయర్ బాయిలర్లు.
స్టీముబర్నింగు మెషిన్ 80 హానుల మొదలు
100 హానుల వరకు 120 హానుల వరకు

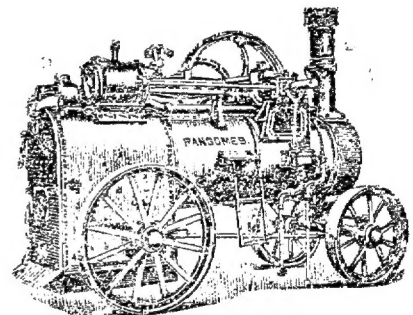
వర్టికల్ బాయిలర్లు.
మొదలు 100 హానుల వరకు

ఈ క్రింద తెలుసుబడిన వాటిని
స్వల్పము చేయుదుము.
మాది జిన్నింగు మెషిన్, వాటిసామానులు
మాది డ్రెస్సింగు మెషిన్
మాది స్పిన్నింగు మెషిన్
మాది పీవింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ షాఫర్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయ మెషిన్
వడ్డు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగర్లు, క్యూసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరణ్ నూనె కరుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాన్టు) కొరముట్లు
లేరులు వర్క్యూసాపు కొరముట్లు
స్టీలు హాప్టింగు, కట్టింగులు, వెడ్జింగులు
కాట్ బరన్ ఆండు కాస్టు విరన్ ఫుల్లిట.
వగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

సైడ్ బైసైడ్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.
(కాన్ కుసాపు మొననుండి పోల్ తీయబడినది.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.

హెస్పీడు కాంపౌండు ఎంజినులు.

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము మెషిన్ 120 హానులు గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో మెషిన్ సిలిండరు.
స్టీము మెషిన్ 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కైనను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంజనీర్లు కంపెనీ ప్రాప్తిగల గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, శైత్యము, కడిశము, రొమ్మువడిశము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బీలో నూనె కల రుప 0—10—0; డబ్బీ 1—5 రుప 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు కలు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

